

سنجش حافظه هیجانی مثبت در نوجوانان: ویژگی‌های روان‌سنجی و تحلیل عاملی تأییدی مقیاس حافظه اولیه گرمی و امنیت (EMWSS) در جمعیت دانش‌آموزی کرمانشاه در سال تحصیلی ۹۶-۱۳۹۵

کامران یزدان‌بخش^۱، محمدجواد بگیان کوله مرز^۲، کلثوم کریمی‌نژاد^۳، مهنا خورشیدی^۴، فرزانه رشیدی^۵

۱. استادیار گروه روانشناسی دانشگاه رازی کرمانشاه، کرمانشاه، ایران
۲. دانشجوی دکتری روانشناسی عمومی دانشگاه رازی کرمانشاه، کرمانشاه، ایران
۳. دانشجوی دکتری مشاوره خانواده دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز، ایران
۴. کارشناسی روانشناسی عمومی دانشگاه رازی کرمانشاه، کرمانشاه، ایران
۵. کارشناسی ارشد مشاوره خانواده دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز، ایران

افلاک/سال یازدهم/ شماره ۳۸ و ۳۹/ بهار و تابستان ۱۳۹۷

چکیده

مقدمه: بازیابی ارادی و غیرارادی خاطرات ناخوشایند ذخیره شده در حافظه‌ی هیجانی با آسیب‌شناختی روانی همبستگی بالایی دارد. هدف از انجام پژوهش حاضر تعیین ساختار عاملی و ویژگی‌های روان‌سنجی مقیاس حافظه هیجانی مثبت در نوجوانان بود.

مواد و روش‌ها: پژوهش در قالب یک طرح پژوهش همبستگی انجام گرفت. جامعه آماری این پژوهش را کلیه دانش‌آموزان ۱۳ تا ۱۸ سال شهر کرمانشاه تشکیل می‌دادند که در سال تحصیلی ۹۶-۱۳۹۵ مشغول به تحصیل بودند. نمونه پژوهش در بخش تحلیل عاملی اکتشافی ۳۲۰ نفر از دانش‌آموزان شهر کرمانشاه بود که به روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چند مرحله‌ای انتخاب شدند. همچنین نمونه پژوهش در مطالعه تحلیل عاملی تأییدی ۲۳۰ دانش‌آموز بود که به روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای انتخاب شدند و به پرسشنامه حافظه هیجانی مثبت (EMWSS)، فهرست عواطف مثبت و منفی، پرسش‌نامه افسردگی، اضطراب و استرس (DASS-21)، توانایی‌های شناختی و بهزیستی اجتماعی (جهت روایی واگرا) پاسخ دادند. برای تحلیل داده‌ها از روش تحلیل عاملی اکتشافی و تأییدی، ضریب آلفای کرونباخ و همبستگی پیرسون استفاده شد.

یافته‌ها: بین حافظه هیجانی مثبت با عواطف منفی، آسفتگی‌های روانشناختی رابطه معکوس و معنی‌داری وجود داشت ($P \leq 0/001$). همچنین بین حافظه هیجانی مثبت با عواطف مثبت، توانایی‌های شناختی و بهزیستی اجتماعی رابطه مثبت و معنی‌داری به دست آمد ($P \leq 0/001$). ضریب آلفای کرونباخ برای کل مقیاس ۰/۹۰۹، برای عامل امنیت ۰/۷۶۲ و برای عامل گرمی ۰/۹۲۵ بدست آمد.

نتیجه‌گیری: نسخه فارسی پرسشنامه حافظه هیجانی مثبت در دانش‌آموزان، از خصوصیات روان‌سنجی قابل قبولی برخوردار است و می‌توان از آن به عنوان ابزاری معتبر در پژوهش‌های روان‌شناختی استفاده کرد.

واژه‌های کلیدی: پرسشنامه حافظه هیجانی مثبت، امنیت، گرمی، ساختار عاملی، ویژگی‌های روان‌سنجی، نوجوانان.

مقدمه

رفتار والدین می‌تواند بافت‌های محیطی اولیه مهمی را برای کیفیت رشد شناختی و هیجانی کودکان فراهم کند و همچنین می‌تواند منبع عمدهٔ پریشانی در کودکی باشد (۱). چندین نویسنده استدلال کرده‌اند که احساسات امنیت برای ایجاد پیوندهای دلبستگی ایمن حیاتی و ضروری می‌باشد (۲). پژوهش‌ها دریافته‌اند نوجوانانی که در خانواده‌های گرم و حمایت‌کننده بزرگ می‌شوند دارای کفایت اجتماعی بیشتر بوده و دوستی‌های مثبت بیشتری را گزارش می‌کنند (۳، ۴). در واقع به نظر می‌رسد افراد دارای سبک دلبستگی ایمن به طور معناداری خوداطمینان‌بخشی و گرمی بیشتر نسبت به خودشان داشته و نیز اعتماد بیشتری به دیگران دارند که می‌تواند رفتارهای مشارکتی و پیوندجویانه را تسهیل نماید (۵). گیلبرت و ایرونز^۱ در یک گروه از نوجوانان دریافتند که دلبستگی ناایمن با افسردگی و اضطراب از طریق تأثیر آنها بر مقایسه‌های اجتماعی منفی (یعنی مقایسه‌های اجتماعی نامطلوب) و رفتارهای سلطه‌جویانه (یعنی رفتارها و هیجان‌های دفاعی) ارتباط دارد (۷). مطالعات نشان داده‌اند که تجارب اولیه کودکی، خصوصاً آنهایی که مرتبط با احساسات تهدید یا امنیت می‌باشند، نقش مهمی در رشد اجتماعی و هیجانی دارد (۱، ۸). در معرض تجربیات تهدیدکننده اولیه قرار گرفتن، مانند سوءاستفاده و بدرفتاری، غفلت، انتقاد و قلدری، با آسیب‌پذیری بیشتر آسیب شناختی روانی و

ناسازگاری در بزرگسالی مرتبط است (۵، ۶). برعکس تجارب امنیت و آرامش نه تنها با عدم تهدید بلکه همچنین با وجود علائم پیوندجویی مانند اطمینان بخشی مجدد، گرمی، توجه و مراقبت و محبت مرتبط می‌باشد که می‌تواند برای تنظیم حالات عاطفی مهم باشد (۲، ۵، ۹). علاوه بر این در هنگام مواجهه با رویدادهای استرس‌آور، فراخوانی گرمی والدین، با توانایی خوداطمینان‌بخشی و خود آرام‌بخشی مرتبط است (۶)، همچنین این توانایی خود اطمینان بخشی مجدد به طور منفی با علائم افسردگی (۵) و به طور مثبت با پیامدهای بهداشت روان مثبت مرتبط است (۵، ۸، ۱۰). چندین ابزار اندازه‌گیری وجود دارد که از نظریه دلبستگی اقتباس شده‌اند (۱۱)، که کاربست/ سبک‌های والدینی را ارزیابی کرده و از افراد می‌خواهند تا رفتارهای والدینی را در دوران کودکی به یاد بیاورند. در کودکان و نوجوانان نیز برخی پرسشنامه‌های خودگزارشی هستند که تعاملات اولیه والد-کودک را اندازه‌گیری می‌کنند. برای مثال EMBU برای کودکان (EMBU-C)^۲ که ادراک کودکان در مورد سبک‌های تربیتی والدینشان را ارزیابی می‌کند (۱۲). سیاههٔ دلبستگی والد و همسالان^۳ (IPPA) آرمسون و کرینبرگ^۴ (۱۹۸۷) دلبستگی به والد و هم دلبستگی به همسالان را در افراد ۹ تا ۱۵ ساله اندازه‌گیری می‌کند (۱۳). چندین پژوهش نشان می‌دهند که بین رفتارهای والدینی اولیه (مخصوصاً آنهایی که با سرزنش^۵، حمایت/کنترل بیش از حد^۶ و طرد^۷ مشخص می‌گردند) با

1. Gilbert & Irons

2. Egna Minnen Barndoms Uppfostran Childhood

3. Inventory for Parent and Peer Attachment (IPPA)

4. Armsden & Greenberg

5. criticism

6. over protection/control

7. rejection

(۹). همچنین ریچتر و همکاران دریافتند که همبستگی قوی بین یادآوری رفتار والدین (آنگونه که توسط EMBU اندازه‌گیری می‌شود) و یادآوری حافظه هیجانی مثبت (آنگونه که توسط EMWSS اندازه‌گیری می‌شود) وجود دارد. ولی حافظه هیجانی مثبت نسبت به یادآوری رفتار والدین پیش‌بین بهتری برای آسیب‌شناسی روانی، اشکال خود انتقادی/ خود اطمینان‌بخشی^۱ و عاطفه مثبت بود (۹). اگر چه به نظر می‌رسد EMWSS یک مقیاس مرتبط و معتبر از حافظه هیجانی مثبت هست، این مقیاس فقط در بررسی‌های مربوط به نمونه بزرگسال مورد استفاده قرار گرفته است (۱۷، ۱۸). اعتباریابی بیشتر ویژگی‌های روانسنجی این ابزار در دیگر جمعیت‌ها مخصوصاً نوجوانان و جوانان ضروری است. علاوه بر این با در نظر گرفتن نقش مهمی که حافظه هیجانی مثبت (برای مثال تجربه اولیه گرمی و امنیت از جانب دیگران نسبت به خود) در توانایی ایجاد احساسات گرمی نسبت به خود، خود آرامبخشی، خود اطمینان بخشی و خود شفقتی دارد (۱۹)، یک فرد باید انتظار داشته باشد که این حافظه تأثیر معناداری بر شاخص‌های سازگاری روانشناختی در دوره رشدی نوجوانی داشته باشد. نوجوانی یک دوره گذار بین دوران کودکی و بزرگسالی با تغییرات رشدی سریع و وظایف خاص خود می‌باشد که شامل حوزه‌های جسمی، هوشی، اجتماعی و هیجانی می‌باشد (۲۰). بنابراین نوجوانی می‌تواند دوره افزایش

گستره‌ای از مشکلات روانشناختی، بین‌فردی و هیجانی ارتباط وجود دارد (۱۴، ۱۵). به هر حال گیلبرت، چانگ، گرانفیلد، چامپی^۱ و ایرونز بیان کردند مهم است که به جای اینکه افراد فقط رفتارهایشان را یادآوری کنند، بر یادآوری اینکه یک فرد در ارتباط با رفتارهای دیگران چه احساسی داشته تمرکز شود. این پژوهشگران در ادامه براساس نظریه رتبه اجتماعی^۲ یک مقیاس را به وجود آوردند (مقیاس تجربه‌های اولیه زندگی^۳ ELES) که فراخوانی خاطرات بزرگسالان در هنگامی که بچه بوده‌اند از چگونگی احساس ترسانده/ تهدیدشدن^۴ را اندازه‌گیری می‌کند و این کار را با به کارگیری رفتارهای دفاعی مختلف «رتبه پائین^۵» و سلطه جویانه انجام می‌دادند (برای مثال، تسلیم، سکوت و اجتناب) (۱۶). ریچتر، گیلبرت و مک‌ایون^۶ به نوبه خود یک سنجه برای فراخوانی تجربیات و احساسات مثبت از امنیت، خوشنودی و گرمی در دوران کودکی ایجاد کردند تحت عنوان مقیاس حافظه اولیه گرمی و امنیت (EMWSS). در بررسی روانسنجی EMWSS در یک نمونه از بزرگسالان بین ۱۸ تا ۴۹ ساله، نتایج نشان داد که ویژگی‌های روانسنجی خوبی با راه حل تک عاملی خاطرات هیجانی شخصی^۷ (یعنی یادآوری احساسات، آرامش، امنیت، ارتباط و گرمی در دوران کودکی) در مطالعه آنها ارائه شده است. همچنین نتایج نشان داد که EMWSS پایایی مناسبی دارد، ضریب آلفای کرونباخ این مقیاس $\alpha = 0/91$ بدست آمد

1. Cheung, Grandfield, Campey
2. Social rank theory
3. Early Life Experiences Scale (ELES)
4. Frightened / Threatened

5. Low rank
6. Richter, Gilbert & McEwan
7. Personal emotional memories
8. Self-criticism self-reassurance

بود. این یافته‌ها بر تأثیر تجربه شرم مخصوصاً آن‌هایی که آسیب‌زا بودند، بر خود هویتی و آسیب‌شناسی روانی در نوجوانان تأکید می‌نماید (۲۳). بنابراین به نظر می‌رسد یادآوری حافظه هیجانی که با ویژگی اطمینان بخشی، گرمی، آرامش، توجه و مراقبت و امنیت مشخص می‌شود دستیابی به خود اطمینان بخشی / خود آرامش بخشی را به عنوان شیوه‌ای برای رفع موانع و مقابله با شکست تسهیل می‌کند (۵، ۱۹). بنابراین تعاملات با افراد مهم (برای مثال والدین و همسالان) که با گرمی، مراقبت و توجه، محبت و آرامش مشخص می‌شود می‌تواند به حل وظایف جسمی، روانشناختی، هیجانی و اجتماعی نوجوانان کمک نموده و گذر از این دوره زندگی را تسهیل نماید (۶، ۷). نتایج مطالعات روخان و هادوین^۳ نشان می‌دهد که آموزش حافظه کاری با استفاده از محرک‌های عاطفی در کودکان و نوجوانانی که دچار مشکلات اجتماعی و هیجانی می‌باشند، باعث می‌گردد که توانایی تنظیم شناخت و مشکلات رفتاری در این افراد بهبود یابد (۲۷). نتایج مطالعات گروس^۴ نشان داد که افزایش عملکرد فرد در حافظه کاری هیجانی همراه با افزایش توانایی نظم جویی هیجان می‌تواند با طیف وسیعی از پیامدهای مطلوب مانند روابط اجتماعی بهتر و سلامت روانی بیشتر همراه باشد (۲۸). کانها، مارتینو، خاویر و سوناتو^۵ در مطالعه‌ای با هدف حافظه هیجانی اولیه و ارتباط آن با سبک‌های دلبستگی، شفقت به خود و آسیب‌شناسی در

خطر مشکلات سلامت روان باشد که شامل مشکلات درونی‌سازی^۱ (برای مثال افسردگی، اضطراب و کناره‌گیری) و اختلالات برونی‌سازی (برای مثال مشکلات سلوک، پرخاشگری و اختلال نافرمانی مقابله‌ای) باشد (۲۰، ۲۱). در طول این دوره حیاتی، نیاز زیادی به تنظیم عواطف و رفتار وجود دارد (۲۱). رشد هیجانی مستلزم برقراری یک حس منسجم و واقعی از هویت، برقراری ارتباط با دیگران (برای مثال همسالان) و یادگیری مقابله با استرس و هیجانات می‌باشد (۲۲). تجربیات ناخوشایند اولیه در درون خانواده و در ارتباط با همسالان، مخصوصاً آن تجربیاتی که توأم با تهدید، شرم و قلدری بوده‌اند ممکن است شکست و حالات هیجانی منفی مرتبط با تهدید و رفتارهای دفاعی را برانگیخته و ممکن است آثار سوء و مضری بر تجربه خود و دیگران داشته باشد (یعنی خود را به عنوان مادون دیگران در نظر گرفتن، باور به اینکه دیگران رفتار خصمانه داشته و خود را بی‌ارزش و بی‌اهمیت دیدن) (۲۳). این تجربیات تربیتی منفی می‌تواند به عنوان حافظه هیجانی شرطی شده عمل نموده (۷) و بر هویت خود، خجالت و شرم در ارتباط با دیگران و تنظیم هیجانی تأثیر بگذارد (۲، ۲۴، ۲۵، ۲۶). کانها، متیوس، فاریا و زاگالو^۲ در پژوهشی هیجان‌های مربوط به شرم و احساسات کنونی از شرم و آسیب‌شناسی روانی در نوجوانی را بررسی کردند. نتایج تحلیل مسیر نشان داد که احساسات کنونی از شرم (شرم درونی و بیرونی) به طور کامل میانجی اثرات حافظه شرم بر علائم افسردگی و اضطراب بوده و تا حدی میانجی‌گری اثرات شرم بر حافظه آسیب‌زای شاخص آسیب‌شناسی روانی در نوجوانان

1. internalizing
2. Cunha, Matos, Faria & Zagalo
3. Roughan & Hadwin
4. Gross
5. Martinho, Xavier & Santo

نوجوانان نشان دادند که بین حافظه هیجانی امنیت و گرمی با افسردگی و اضطراب رابطه منفی و معنی‌داری وجود دارد. همچنین بین حافظه هیجانی اولیه امنیت و گرمی با شفقت به خود رابطه مثبت و معنی‌داری وجود دارد. نوجوانان که تحت عنوان سبک‌های دل‌بستگی ایمن طبقه‌بندی شده‌اند حافظه هیجانی مثبت پایدارتری نسبت به نوجوانان با سبک دل‌بستگی نایمن (اجتنابی و دوسوگرا) داشتند (۲۹). کانه‌ها، خاویر و کاستیلو^۱ در مطالعه‌ای با هدف درک شفقت به خود در نوجوانان: بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی مقیاس شفقت به خود نشان دادند که بین شفقت با خود (خود مهربانی، اشتراکات انسانی، ذهن‌آگاهی و حافظه هیجانی اولیه امنیت و گرمی رابطه مثبت و با خودقضاوتی و انزوایابی رابطه منفی و معنی‌داری وجود دارد. همچنین بین حافظه هیجانی اولیه امنیت و گرمی با افسردگی، اضطراب و استرس رابطه منفی و معنی‌داری وجود دارد (۳۰). در مجموع نتایج تحقیقات نشان می‌دهد که شفقت به خود و حافظه هیجانی امنیت و گرمی رابطه مثبت و معنی‌داری با سبک‌های دل‌بستگی ایمن، ذهن‌آگاهی، سلامت‌روان، رضایت از زندگی و بهزیستی هیجانی داشته (۲۹، ۳۱، ۳۲، ۳۳) و رابطه منفی با عواطف منفی، پرخاشگری، نشانه‌های مرتبط با تروما، افسردگی، اضطراب دارد (۳۱، ۳۴، ۳۵، ۳۶، ۳۷). با توجه به رابطه‌ی بین حافظه هیجانی مثبت و اختلالات روانی گوناگون به‌ویژه اختلالات هیجانی و تأثیر این اختلالات روانی در کاهش کیفیت زندگی افراد مبتلا (۳۵)، نیاز به ابزاری که بتواند مقدار حافظه هیجانی (خاطرات هیجانی مرتبط به رویدادها) را در

کودکان، نوجوانان و جوانان به ویژه افراد در معرض خطر (سوءاستفاده فیزیکی، جنسی، هیجانی، غفلت، اختلالات مرتبط با تروما و اختلالات خلقی) و افراد مبتلا به اختلالات روانی دیگر اندازه بگیرد، وجود دارد. هر چند که در ایران ابزارهای کمی در خصوص سنجش حافظه هیجانی و خاطرات هیجانی هنجاریابی شده است، اما این ابزارها به علت داشتن خرده مقیاس‌های کم توانایی سنجش حافظه هیجانی را در مدت زمان کوتاهی دارد، لذا ابزاری که در حال حاضر در این زمینه، توانایی سنجش ۲ مؤلفه حافظه اولیه گرمی و امنیت را دارد و در پژوهش‌های گوناگون در خارج از کشور مورد استفاده قرار گرفته است، بر اساس داده‌های پژوهشگران، در ایران تا کنون ابزاری برای سنجش حافظه هیجانی مثبت نوجوانان تدوین نشده است. بنابراین هدف این پژوهش تعیین ساختار عاملی و ویژگی‌های روان‌سنجی پرسشنامه حافظه هیجانی مثبت: مقیاس حافظه اولیه گرمی و امنیت است.

مواد و روش‌ها

پژوهش حاضر از نظر هدف بنیادی- کاربردی و از حیث نوع گردآوری اطلاعات پیمایشی پرسشنامه‌ای و از نظر روش‌شناسی، از جمله مطالعات آزمون‌سازی به حساب می‌آید که در قالب یک طرح پژوهشی همبستگی انجام گرفته است. در این پژوهش از روش همبستگی، رگرسیون، مطالعه نیکویی برازش و تحلیل عاملی (اکتشافی و تأییدی) جهت مطالعه میزان رابطه و همخوانی بین متغیرها استفاده شده است.

1. Castilho

جامعه آماری این پژوهش را کلیه دانش‌آموزان ۱۳ تا ۱۸ ساله شهر کرمانشاه تشکیل می‌دادند که در سال تحصیلی ۹۶-۱۳۹۵ مشغول به تحصیل بودند. نمونه پژوهش در مطالعه اول (تحلیل عاملی اکتشافی) ۳۲۰ نفر (۱۶۰ پسر و ۱۶۰ دختر) از دانش‌آموزان پایه هشتم تا دوازدهم شهر کرمانشاه بود که به روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چند مرحله‌ای انتخاب شدند. بدین صورت که شهر کرمانشاه به چهار جهت جغرافیایی (شمال، جنوب، شرق و غرب) تقسیم شد. سپس از هر جهت ۲ مدرسه و از هر مدرسه دو کلاس و از هر کلاس ۲۰ نفر انتخاب شد. نمونه پژوهش در مطالعه دوم (تحلیل عوامل تأییدی) نیز ۲۳۰ نفر (۱۱۵ پسر و ۱۱۵ دختر) از دانش‌آموزان ۱۳ تا ۱۸ ساله شهر کرمانشاه بود که به روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای انتخاب شدند. به این صورت که شهر کرمانشاه به چهار جهت جغرافیایی (شمال، جنوب، شرق و غرب) تقسیم شد. و با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای از هر منطقه ۵۷ نفر به صورت تصادفی انتخاب شدند. از مجموع کل نمونه ۲۳۰ نفری برای تحلیل عوامل تأییدی، تعداد ۲۲۶ پرسشنامه جمع‌آوری شد که پس از حذف ۴ مورد دارای سؤالات بدون پاسخ، تعداد ۲۲۶ پرسشنامه جهت تحلیل مورد بررسی قرار گرفتند. در مورد حجم نمونه، بریانت و یارنولد^۱ با توجه به تعداد گویه‌های مقیاسی که قرار است ساختار عاملی آن بررسی شود، به ازای هر گویه حداقل ۵ نفر را به عنوان حجم نمونه لازم در پژوهش پیشنهاد می‌کنند (۳۹). بر این اساس در پژوهش حاضر با توجه به الگوی بریانت و یارنولد به ازای هر گویه ۱۵ نفر در پژوهش شرکت داده شدند. ملاک‌های ورود و

خروج برای شرکت‌کنندگان دامنه سنی ۱۳ تا ۱۸ سال برای دانش‌آموزان و ملاک خروج از مطالعه وجود هرگونه اختلالات رفتاری، سوء مصرف مواد، عقب‌ماندگی ذهنی و اختلالات سایکوتیک بود. برای انجام روایی افتراقی گروه‌های مورد مطالعه (با حافظه هیجانی بالا و پایین) ۱۵۰ نفر (۷۵ حافظه هیجانی بالا و ۷۵ حافظه هیجانی پایین) از دانش‌آموزان بر اساس سن، جنس، مقطع تحصیلی و ترتیب تولد با یکدیگر هم‌تا شدند. در نمونه اول ۱۵۰ نفر (۴۶/۹ درصد) در دامنه سنی ۱۳ تا ۱۵ سال، ۱۴۰ نفر (۴۳/۷۵ درصد) در دامنه سنی ۱۵ تا ۱۷ سال و ۳۰ نفر (۹/۳ درصد) نیز ۱۸ سال داشتند. میانگین (و انحراف استاندارد) سن در نمونه اول ۱۴/۴۶ (و ۲/۰۸) و در نمونه دوم ۱۴/۰۹ (و ۱/۸۸) بود. میانگین و انحراف استاندارد معدل در نمونه اول ۱۷/۸۵ (و ۱/۸۸) در نمونه دوم ۱۷/۰۶ (و ۱/۸۷) بود. برای جمع‌آوری داده‌ها از ابزارهای زیر استفاده شده است.

۲- فهرست عواطف مثبت و منفی: فهرست عواطف مثبت و منفی^۲ (PANAS) مقیاسی است متشکل از ۱۰ عاطفه مثبت و ۱۰ عاطفه منفی. این فهرست دو زیر مقیاس عاطفه مثبت و عاطفه منفی را، به منزله دو بعد متعامد^۳، در اندازه‌های پنج درجه‌ای لیکرت از نمره ۱ تا ۵ می‌سنجد. حداقل و حداکثر نمره شرکت‌کننده در هر یک از زیرمقیاس‌های فهرست به ترتیب ۱۰ و ۵۰ خواهد بود. ضرایب آلفای کرونباخ برای پرسش‌های عاطفه مثبت از ۰/۸۶ تا ۰/۹۰

1. Bryant & Yarnold
2. Positive and Negative Affect Schedule
3. Orthogonal

و برای عاطفه منفی از ۰/۸۴ تا ۰/۸۷ گزارش شده است (۴۰). در پژوهش بشارت، ضرایب آلفای کرونباخ برای پرسش‌های عاطفه مثبت از ۰/۸۳ تا ۰/۹۱ و برای عاطفه منفی از ۰/۸۱ تا ۰/۸۹ برای بیماران به دست آمد. این ضرایب در نمونه‌های بهنجار برای پرسش‌های عاطفه مثبت از ۰/۸۵ تا ۰/۹۰ و برای عاطفه منفی از ۰/۸۳ تا ۰/۸۸ محاسبه شد. این ضرایب که همه در سطح $p < 0/001$ معنادار بودند، همسانی درونی^۱ زیرمقیاس‌های فهرست عواطف مثبت و منفی را تأیید می‌کنند. ضرایب همبستگی بین نمره‌های ۱۸۴ نفر از نمونه‌های بیمار در دو نوبت با فاصله چهار تا شش هفته برای عاطفه مثبت از ۰/۶۹ تا ۰/۷۳ و برای عاطفه منفی از ۰/۶۷ تا ۰/۷۰ محاسبه شد و در مورد نمره‌های ۲۳۳ نفر از نمونه‌های بهنجار در همین فاصله زمانی برای عاطفه مثبت از ۰/۶۶ تا ۰/۷۱ و برای عاطفه منفی از ۰/۶۹ تا ۰/۷۴ به دست آمد. این ضرایب که همه در سطح $p < 0/001$ معنادار بودند، پایایی بازآزمایی فهرست عواطف مثبت و منفی را تأیید می‌کنند (۴۱). در این پژوهش ضریب آلفای کرونباخ برای عاطفه منفی ۰/۸۷۶ و برای عاطفه مثبت ۰/۹۰۱ به دست آمد.

۳- پرسشنامه توانایی‌های شناختی: این پرسشنامه توسط نجاتی ۱۳۹۲ تهیه و هنجاریابی شده است (۴۲). این پرسشنامه دارای ۳۰ سؤال می‌باشد که توانایی شناختی را در مقیاس لیکرت پنج گزینه‌ای از ۱ (تقریباً هرگز) تا ۵ (تقریباً همیشه) می‌سنجد این مقیاس دارای ۶ خرده مقیاس شامل: حافظه (سؤالات ۱، ۲، ۳، ۴، ۵ و ۶)، کنترل مهارتی و توجه انتخابی (سؤالات ۷، ۸، ۹، ۱۰، ۱۱)، و ۱۲، تصمیم‌گیری

(سؤالات ۱۳، ۱۴، ۱۵، ۱۶، ۱۷)، برنامه‌ریزی (سؤالات ۱۸، ۱۹ و ۲۰)، توجه پایدار ۲۱، ۲۲ و ۲۳، شناخت اجتماعی (سؤالات ۲۴، ۲۵ و ۲۶) و انعطاف‌پذیری شناختی (سؤالات ۲۷، ۲۸، ۲۹ و ۳۰) می‌باشد. سؤالات ۲۴، ۲۵ و ۲۶ در این پرسشنامه نمره‌گذاری معکوس دارد. پایایی پرسشنامه در پژوهش نجاتی با روش آلفای کرونباخ ۰/۸۳۴ به دست آمد (۴۱). همسانی درونی خرده مقیاس‌ها برای سؤال‌های مربوط به حافظه ۰/۷۵۵، کنترل مهارتی و توجه انتخابی ۰/۵۷۸، تصمیم‌گیری ۰/۶۱۲، برنامه‌ریزی ۰/۵۷۸، توجه پایدار ۰/۵۳۴، شناخت اجتماعی ۰/۴۳۸ و انعطاف‌پذیری شناختی ۰/۴۵۵ نشان داده شد. که به همین دلیل استفاده از خرده مقیاس‌ها به تنهایی سفارش نمی‌شود. برای سنجش روایی همزمان آزمون از همبستگی معدل تحصیلی و زیر مقیاس‌های آزمون ۳۹۵ نفر از دانشجویان مورد بررسی استفاده شد، که بجز شناخت اجتماعی سایر زیر مقیاس‌ها در سطح $P \leq 0/001$ با معدل همبستگی داشتند (۴۲). در این پژوهش ضریب آلفای کرونباخ برای کل مقیاس ۰/۹۴۱ و برای خرده مقیاس‌های حافظه ۰/۸۶۷، کنترل مهارتی و توجه انتخابی ۰/۸۴۵، تصمیم‌گیری ۰/۷۷۳، برنامه‌ریزی ۰/۷۹۵، توجه پایدار ۰/۶۶۴، شناخت اجتماعی ۰/۷۹۴ و انعطاف‌پذیری شناختی ۰/۷۴۷ به دست آمد.

۴- پرسشنامه بهزیستی ذهنی: این پرسشنامه توسط کی‌بیز و ماگیارمو^۲ (۲۰۰۳) تدوین شده است که دارای ۴۵ سؤال است و سه بعد بهزیستی هیجانی (۱۲ سوال)، بهزیستی روانشناختی

1. Internal consistency
2. Keyes & Magyar-Moe

مربوط به افسردگی سؤالات (۲، ۴، ۷، ۹، ۱۵، ۱۹ و ۲۰) مربوط به اضطراب و سؤالات (۱، ۶، ۸، ۱۱، ۱۲، ۱۴ و ۱۸) استرس را می‌سنجند. آنتونی و همکاران مقیاس مذکور را مورد تحلیل عاملی قرار دادند که نتایج حاکی از وجود سه عامل (اضطراب، استرس و افسردگی) بود. ضریب آلفای برای این عوامل به ترتیب ۰/۹۷، ۰/۹۲، ۰/۹۵ بود. نتایج این پژوهش نشان داد که ۶۸ درصد از واریانس کل مقیاس توسط این سه عامل مورد سنجش قرار می‌گیرد. ارزش ویژه عوامل استرس‌زا، افسردگی و اضطراب در پژوهش مذکور به ترتیب برابر ۰/۹۰۷، ۰/۲۸۹، ۱/۲۳ و ضریب آلفای کرونباخ برای این سه عامل به ترتیب ۰/۹۷، ۰/۹۲ و ۰/۹۵ بود (۴۵). این پرسشنامه توسط سامانی و جوکار مورد بررسی قرار گرفت که اعتبار بازآزمایی آن برای مقیاس افسردگی، اضطراب، استرس به ترتیب ۰/۸۰، ۰/۷۶، ۰/۷۷ و آلفای کرونباخ به ترتیب ۰/۸۱، ۰/۷۴، ۰/۷۸ به دست آمد (۴۶). در این پژوهش ضریب آلفای کرونباخ برای کل مقیاس افسردگی، اضطراب و استرس ۰/۹۱۹، و برای خرده مقیاس افسردگی ۰/۷۸۱، برای اضطراب ۰/۸۰ و برای استرس ۰/۸۱۲ بدست آمد.

۶- پرسشنامه حافظه اولیه گرمی و امنیت^۲ (EMWSS): این پرسشنامه یک ابزار خودگزارش‌دهی است که یادآوری احساسات گرمی، امنیت و توجه و مراقبت در دوران کودکی را اندازه‌گیری می‌کند. و توسط ریچتر، گیلبرت و مک‌اوان (۹) و

(۱۸ سوال) و بهزیستی اجتماعی (۱۵ سوال) را می‌سنجد (۴۳). در این پژوهش مقیاس فرعی بهزیستی اجتماعی این پرسش‌نامه در نظر گرفته شده است. این مقیاس دارای ۱۵ سؤال و شامل ۵ مؤلفه مقبولیت و پذیرش اجتماعی (سؤالات ۳، ۱۰ و ۱۴)، واقع‌گرایی اجتماعی (سؤالات ۵، ۹ و ۱۳)، مشارکت اجتماعی (سؤالات ۴، ۷ و ۱۵)، پیوستگی اجتماعی (سؤالات ۲، ۶، ۱۱) و همبستگی اجتماعی (سؤالات ۱، ۸ و ۱۲) است. پاسخ‌گویان ارزیابی کلی خود را در مقیاس ۷ درجه‌ای لیکرت از ۱ (بسیار زیاد مخالفم) تا ۷ (بسیار زیاد موافقم) رتبه‌بندی می‌کنند (۴۴). این پرسشنامه توسط گلستانی‌بخت روی ۵۷ آزمودنی اجرا و اعتباریابی شده است. ضریب همبستگی پرسش‌نامه بهزیستی ذهنی را ۰/۷۸ و مقیاس فرعی آن شامل بهزیستی هیجانی، روان‌شناختی و بهزیستی اجتماعی را به ترتیب ۰/۷۶، ۰/۶۴ و ۰/۷۶ گزارش کرده است (۴۴). ضریب همسانی درونی بر اساس آلفای کرونباخ برای کل پرسش‌نامه ۰/۸۰ و برای مقیاس‌های فرعی آن شامل بهزیستی هیجانی، روان‌شناختی و بهزیستی اجتماعی را به ترتیب ۰/۸۶، ۰/۸۰ و ۰/۶۱ به دست آمده است (۴۴). در این پژوهش ضریب آلفای کرونباخ برای کل مقیاس بهزیستی اجتماعی ۰/۶۶۲ بدست آمد.

۵- مقیاس افسردگی، اضطراب و استرس^۱ (DASS-21): این پرسشنامه ۲۱ سؤال دارد که هر سؤال چهار گزینه دارد، به گزینه «اصلاً» نمره صفر، گزینه «کم» نمره ۱، گزینه «متوسط» نمره ۲ و گزینه «زیاد» نمره ۳ تعلق می‌گیرد. از ۲۱ سؤال پرسشنامه سؤالات (۳، ۵، ۱۰، ۱۳، ۱۶، ۱۷ و ۲۱)

1. Depression Anxiety Stress Scales
2. Early Memories of Warmth and Safeness Scale (EMWSS)

روند اجرای پژوهش: به منظور تهیه نسخه فارسی از تکنیک ترجمه معکوس استفاده شد. ابتدا این ابزار توسط دو نفر از مقاله به فارسی ترجمه شد. دو ترجمه بعد از یک نشست مشترک مورد واریسی قرار گرفت و تناقض‌های موجود مرتفع گردید. در مرحله بعد ترجمه اصلاح شده توسط یک متخصص ادبیات فارسی مورد ویرایش قرار گرفت. ترجمه ویرایش شده در اختیار دو مترجم مسلط به زبان انگلیسی قرار گرفت تا از صحت ترجمه اطمینان حاصل گردد. در مرحله بعد، یک متخصص زبان انگلیسی متن پرسشنامه را مجدداً به انگلیسی برگرداند. در مرحله آخر، نسخه اصلی به همراه نسخه ترجمه شده و برگردان مجدد در اختیار سه نفر از اساتید دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه رازی قرار داده شد تا ترجمه تأیید شود. پس از تأیید نسخ نهایی و رفع چالش‌های موجود در یک مطالعه مقدماتی بر روی ۲۰ نفر از نوجوانان اجرا شد و مشکلات جزئی موجود در زمینه درک محتوای سؤال‌ها برطرف شد. پس از اخذ مجوز از سازمان آموزش و پرورش شهر کرمانشاه و هماهنگی با مدارس مناطق انتخاب شده پرسشنامه‌های مورد نظر در اختیار دانش‌آموزان قرار گرفت. پژوهشگران پس از کسب رضایت و توضیح فرآیند پژوهش به دانش‌آموزان، ابزارهای پژوهش را بین آن‌ها توزیع می‌نمودند. در طول مدت پاسخ‌دهی دانش‌آموزان، همکاران اجرایی پژوهشگر حضور فعال داشتند تا از بروز پاسخ‌های تصادفی (پاسخ‌دهی سریع و بدون تمرکز، اتمام زودتر از موعد مقرر)

نسخه پرتقالی آن توسط متیوس، پینتو- گوویا و دارت^۱ (۱۷) و نسخه تجدید نظر شده آن توسط کانها و همکاران (۳۸) ساخته شده است. این پرسشنامه حافظه هیجانی مثبت اولیه گرمی و محبت (برای مثال «من احساس امنیت و ایمنی می‌کنم»، «من احساس می‌کنم که یک عضو محبوب در خانواده بودم») را مورد سنجش قرار می‌دهد. این پرسشنامه یک ابزار ۲۱ سؤالی بوده که پاسخگویی به آن در یک مقیاس ۵ درجه‌ای لیکرت از (۰= نه، هرگز، ۱= بله اما به ندرت، ۲= بله گاهی اوقات، ۳= بله اغلب، ۴= بله اکثر اوقات) می‌باشد. در نسخه اصلی ریچتر و همکاران دریافتند که یک عامل مجزا با آلفای کرونباخ بالایی ۰/۹۷ وجود دارد (۹). در نسخه پرتقالی آن متیوس و همکاران نتایج مشابهی را برای ویژگی‌های روان‌سنجی در جمعیت بزرگسال پرتقالی به همراه یک همسانی درونی عالی ($a=0/97$) را گزارش کردند (۱۷). حداقل و حداکثر نمره در حافظه هیجانی مثبت در دامنه‌ای از ۰ تا ۸۴ است. نمرات بالاتر نشان دهنده حافظه هیجانی مثبت بیشتر است. در مطالعه کانها و همکاران همبستگی هر آیتیم با کل مقیاس در دامنه‌ای از متوسط تا بالاتر (۰/۵۶ تا ۰/۷۶) بدست آمد. همچنین ضریب همسانی درونی این پرسشنامه مقیاس ($a=0/95$) به دست آمد که، کاملاً مشابه با مقدار گزارش شده در پژوهش اولیه ($a=0/97$) و نسخه پرتقالی ($a=0/97$) آن بود. همچنین پایایی بازآزمایی، ۳۰ نوجوان بعد از فاصله سه هفته‌ای $r=0/92$ به دست آمد که نشان‌دهنده، پایایی باز آزمایی خوب این پرسشنامه می‌باشد (۳۸).

1. Portuguese version by Matos, Pinto-Gouveia, & Duarte

جلوگیری نمایند و در صورت لزوم به پرسش‌های آن‌ها پاسخ دهند. پس از جمع‌آوری اطلاعات، داده‌ها توسط برنامه‌های SPSS-22 و AMOS 18 مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. در این مطالعه به منظور بررسی ساختار عاملی پرسشنامه حافظه هیجانی مثبت نوجوانان از تحلیل عامل اکتشافی، روش تحلیل مؤلفه‌های اصلی^۱ و تحلیل عاملی تأییدی استفاده شد. برای تحلیل عاملی تأییدی مطابق توصیه‌های ماروکو^۲ برآورد پارامتر حداکثر بیشینه درست‌نمایی^۳ (ML) از بین دیگر روش‌های برآورد انتخاب شد (۴۷). زیرا ML نسبتاً قوی بود (برای مثال نسبت به نقض فرضیه نرمال بودن چند متغیری، و به این دلیل که این روش یکی از پرکاربردترین روش‌های برآورد در روش آماری است (۴۸).

یافته‌ها

قبل از انجام تحلیل‌های مربوطه، وضعیت کلی داده‌ها مورد بررسی قرار گرفت. ابتدا وجود داده‌های خارج از محدوده بررسی و با مراجعه به اصل پرسشنامه‌ها اصلاحات لازم انجام شد. پس از آن داده‌های گزارش نشده مورد بررسی قرار گرفت و مشخص شد ۴ داده گزارش نشده وجود دارد. افزون بر آن داده‌های پرت تک متغیری با استفاده از نمودار مستطیلی^۴ بررسی شدند. برای ارزیابی داده‌های پرت چندمتغیری از آماره ماهالانوبیس^۵ استفاده شد. نتایج نشان داد که هیچ داده پرت چند متغیری در داده‌ها وجود ندارد. علاوه بر آن کجی و چولگی داده‌ها با استفاده از نرم افزار SPSS بررسی شد و

مشخص شد که کجی و چولگی هیچ کدام از مقادیر بیشتر از ± 1 نمی‌باشد. مفروضه نرمال بودن داده‌ها با استفاده از آزمون کولموگراف- اسمیرنوف ارزیابی شد و نتایج نشان داد این مفروضه برقرار است. استقلال داده‌ها با استفاده از آماره دوربین واتسون^۶ (DW) بررسی و تأیید شد. همچنین هم‌خطی چندگانه با استفاده از آماره رواداری^۷ و عامل افزایش واریانس^۸ (VIF) محاسبه شد و نتایج نشان داد هیچ‌کدام از مقادیر رواداری کوچک‌تر از حد مجاز ۰/۱ و هیچ‌کدام از مقادیر VIF بزرگتر از حد مجاز ۱۰ نبوده است. بنابراین بر اساس دو شاخص مطرح شده وجود هم‌خطی در داده‌ها مشاهده نشد. پس از کلیه مفروضات در ابتدا تحلیل عاملی اکتشافی به شرح زیر آمده است.

تحلیل عاملی اکتشافی: به منظور تعیین عاملی و مطالعه ویژگی‌های روان‌سنجی پرسشنامه حافظه هیجانی مثبت در نوجوانان تحلیل عاملی اکتشافی بر روی کل نمونه انجام شد. برای استخراج عامل‌ها از تحلیل مؤلفه‌های اصلی استفاده شد. در این تحلیل مقدار کیسر- مایر-الکین^۹ KAMO برابر با ۰/۹۲۷ و مقدار مجذور کای انتقال یافته آزمون کرویت بارتلت^{۱۰} برابر با ۲۷۷۹/۰۰۰ بدست آمد که با درجه آزادی ۲۱۰ معنی‌دار بود ($P \leq 0/001$). بدین ترتیب علاوه بر کفایت نمونه‌برداری، اجرای تحلیل عاملی بر پایه ماتریس

1. Principal components analysis (PCA)
2. Maroco's
3. Maximum Likelihood (ML)
4. Box Plot
5. Mahalanobis
6. Durbin watson (DW)
7. Tolerance

8. Variance inflation factor (VIF)
9. Kaiser- Meyer- Olkin
10. Bartlett,s test of sphericity

مورد مطالعه قابل توجه بود بنابراین برای تعیین اینکه پرسشنامه حافظه هیجانی مثبت در نوجوانان از چند عامل اشباع شده، شاخص‌های ارزش ویژه، نسبت واریانس تبیین شده توسط هر عامل و نمودار اسکری مورد توجه قرار گرفت. بر این اساس دو عامل با ارزش ویژه بیشتر از ۱ استخراج شد که این عامل‌ها مجموعاً ۵۶/۰۴۹ درصد از واریانس کل پرسشنامه را تبیین نمودند. علاوه بر آن بررسی نمودار اسکری و جدول کل واریانس تبیین شده، نشان داد که عامل اولیه و بزرگ وجود دارد که دارای ارزش ویژه ۷/۸۷۲ می‌باشد و ۳۰/۹۲۴ درصد از واریانس کل پرسشنامه را تبیین می‌کند. پس از آن عامل دوم با ارزش ویژه ۶/۳۹۶ و ۲۵/۱۲۵ درصد از واریانس کل آزمون را برآورد می‌کنند. این دو عامل که عوامل اصلی آزمون حافظه هیجانی مثبت نوجوانان را تشکیل می‌دهند در مجموع ۵۶/۰۴۹ درصد از واریانس کل را تبیین می‌کنند (جدول ۱). همچنین نمودار اسکری کتل (شکل ۱) که قدرت بیشتری در تعیین عامل‌ها دارد ۲ مؤلفه را پیشنهاد نمود. این مؤلفه‌ها ابقاء شده و آن-گاه در معرض چرخش واریماکس قرار گرفتند. در مجموع ۲ عامل ۵۶/۰۴۹ درصد از کل واریانس‌های مشاهده شده را تبیین می‌کنند. همان‌گونه که در جدول ۲ مشاهده می‌شود، همه بارهای عاملی برای سؤال‌های پرسشنامه مناسب و معنی‌دار بودند. کمترین بار عاملی مربوط به سؤال ۱۱ با ۰/۶۰۲ و بیشترین بار عاملی مربوط به سؤال ۲ با ۰/۸۶۲ بوده است. همچنین نتایج نشان داد که همبستگی هر سؤال با نمره کل آزمون مناسب بودند (بالتر از ۰/۳) افزون بر آن

ضریب آلفا در صورت حذف هر آیت‌م محاسبه شد. برای هر دو عامل پرسشنامه حافظه هیجانی مثبت هیچ کدام از مجموع سؤالات پرسشنامه کنار گذاشته نشدند. علاوه بر آنچه مطرح شد ضریب پایایی پرسشنامه با استفاده از روش آلفای کرونباخ، روش دو نیمه کردن و گاتمن محاسبه شد و نتایج نشان داد که این میزان آلفای کرونباخ برای عامل اول امنیت ۰/۷۶۲ و عامل دوم گرمی ۰/۹۲۵ و برای کل مقیاس ۰/۹۰۹ بدست آمد. همچنین میانگین (و انحراف استاندارد) عامل امنیت ۱۵/۵۲ (و ۴/۸۰)، گرمی ۳۱/۳۲ (و ۱۰/۳۷) و برای کل مقیاس حافظه هیجانی مثبت نوجوانان ۴۶/۸۵ (و ۱۳/۷۶) می‌باشد. بررسی روایی پرسشنامه حافظه هیجانی مثبت نوجوانان: برای محاسبه روایی پرسشنامه حافظه هیجانی مثبت نوجوانان از اجرای همزمان آن با فهرست عواطف مثبت و منفی، پرسشنامه توانایی‌های شناختی، مقیاس اضطراب، افسردگی و استرس (DASS-21) و بهزیستی اجتماعی استفاده شد. متغیرهای ذکر شده به طور همزمان در بین گروه نمونه اجرا و اطلاعات حاصله با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون تحلیل گردید. طبق یافته‌های جدول شماره ۳، بین مؤلفه‌های توانایی شناختی با افسردگی، اضطراب و استرس و عواطف منفی رابطه منفی و معنی‌داری وجود دارد ($P \leq 0.01$) همچنین بین مؤلفه‌های توانایی شناختی با عواطف مثبت، بهزیستی اجتماعی و عامل اول امنیت و عامل دوم گرمی و نمره کلی حافظه هیجانی رابطه مثبت و معنی‌داری وجود دارد ($P \leq 0.01$). همچنین بین افسردگی، اضطراب، استرس و عواطف منفی با عامل اول

امنیت و عامل دوم گرمی و نمره کلی حافظه هیجانی رابطه مثبت و بهزیستی اجتماعی با عامل‌های حافظه هیجانی

منفی و معنی‌داری وجود دارد ($P \leq 0.01$) و بین عواطف

رابطه مثبت و معنی‌داری وجود دارد ($P \leq 0.01$).

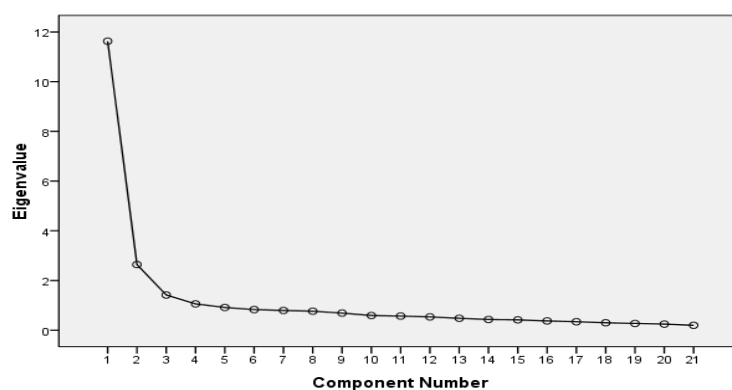
جدول شماره ۱: ماتریس عامل‌های چرخش یافته پرسشنامه ۲۱ سؤالی حافظه اولیه گرمی و امنیت به شیوه چرخش واریماکس

مؤلفه	مجمع ضرایب کل عوامل		مجموع ضرایب عوامل اصلی چرخش داده نشده		مجموع ضرایب عوامل اصلی چرخش داده شده	
	کل	واریانس	درصد تجمعی	واریانس	کل	واریانس
۱	۱۱/۶۲۹	۴۵/۶۸۱	۴۵/۶۸۱	۱۱/۶۲۹	۴۵/۶۸۱	۱۱/۶۲۹
۲	۲/۶۳۹	۱۰/۳۶۸	۵۶/۰۴۹	۲/۶۳۹	۴۵/۶۸۱	۳۰/۹۲۴
۳	۱/۴۱۴	۵/۵۵۴	۶۱/۶۰۳		۴۵/۶۸۱	۳۰/۹۲۴
۴	۱/۰۵۹	۴/۱۵۹	۶۵/۷۶۲		۴۵/۶۸۱	۳۰/۹۲۴
۵	۰/۹۱۵	۳/۵۹۵	۶۹/۳۵۷		۴۵/۶۸۱	۳۰/۹۲۴
۶	۰/۸۲۹	۳/۲۵۵	۷۲/۶۱۲		۴۵/۶۸۱	۳۰/۹۲۴
۷	۰/۷۹۳	۳/۱۱۷	۷۵/۷۲۹		۴۵/۶۸۱	۳۰/۹۲۴
۸	۰/۷۶۴	۳	۷۸/۷۲۹		۴۵/۶۸۱	۳۰/۹۲۴
۹	۰/۶۸۸	۲/۷۰۴	۸۱/۴۳۳		۴۵/۶۸۱	۳۰/۹۲۴
۱۰	۰/۵۹۰	۲/۳۱۶	۸۳/۷۴۹		۴۵/۶۸۱	۳۰/۹۲۴
۱۱	۰/۵۶۷	۲/۲۲۶	۸۵/۹۷۵		۴۵/۶۸۱	۳۰/۹۲۴
۱۲	۰/۵۳۳	۲/۰۹۲	۸۸/۰۶۷		۴۵/۶۸۱	۳۰/۹۲۴
۱۳	۰/۴۷۸	۱/۸۷۶	۸۹/۹۴۴		۴۵/۶۸۱	۳۰/۹۲۴
۱۴	۰/۴۲۹	۱/۶۸۶	۹۱/۶۲۹		۴۵/۶۸۱	۳۰/۹۲۴
۱۵	۰/۴۱۴	۱/۶۲۴	۹۳/۲۵۴		۴۵/۶۸۱	۳۰/۹۲۴
۱۶*	۰/۳۷۱	۱/۴۵۷	۹۴/۷۱۰		۴۵/۶۸۱	۳۰/۹۲۴
۱۷	۰/۳۳۸	۱/۳۳۸	۹۶/۰۳۸		۴۵/۶۸۱	۳۰/۹۲۴
۱۸	۰/۲۹۷	۱/۱۶۵	۹۷/۲۰۳		۴۵/۶۸۱	۳۰/۹۲۴
۱۹	۰/۲۷۰	۱/۰۶۱	۹۸/۲۶۴		۴۵/۶۸۱	۳۰/۹۲۴
۲۰	۰/۲۴۵	۰/۹۶۳	۹۹/۲۲۷		۴۵/۶۸۱	۳۰/۹۲۴
۲۱	۰/۱۹۷	۰/۷۷۳	۱۰۰		۴۵/۶۸۱	۳۰/۹۲۴

P	dF	Chi-S	KAMO
$P \leq 0.001$	۲۱۰	۲۷۷۹/۰۰۰	۰/۹۲۷

آماره KAMO و نتایج آزمون کروییت بارتلت

Scree Plot

شکل شماره ۱: نمودار اسکری کتل

جدول شماره ۲: تحلیل مؤلفه‌های اصلی با چرخش واریماکس و وزن‌های عاملی هر مقیاس

آیتم	عامل اول	ضریب آلفا در صورت حذف آیتم	عامل دوم	ضریب آلفا در صورت حذف آیتم
۲	۰/۸۶۲	۰/۹۰۸		
۴	۰/۷۲۵	۰/۹۰۱		
۱	۰/۷۰۹	۰/۹۰۷		
۶	۰/۶۹۴	۰/۹۰۴		
۳	۰/۶۷۸	۰/۹۰۲		
۵	۰/۶۵۷	۰/۹۳۵		
۲۱	۰/۶۴۹	۰/۹۰۱		
۱۷			۰/۷۵۸	۰/۹۰۱
۱۸			۰/۷۲۰	۰/۹۰۲
۱۶			۰/۶۹۷	۰/۹۰۳
۱۴			۰/۶۸۵	۰/۹۰۵
۲۰			۰/۶۸۲	۰/۹۰۱
۸			۰/۶۸۱	۰/۹۰۴
۱۳			۰/۶۸۰	۰/۹۰۲
۱۵			۰/۶۶۴	۰/۹۰۳
۱۰			۰/۶۴۸	۰/۹۰۲
۷			۰/۶۴۳	۰/۹۰۳
۱۲			۰/۶۳۶	۰/۹۰۲
۱۹			۰/۶۱۳	۰/۹۰۲
۹			۰/۶۰۴	۰/۹۰۳
۱۱			۰/۶۰۲	۰/۹۰۴
M امنیت	SD	M گرمی	SD	M حافظه هیجانی
۱۵/۵۲	۴/۸۰	۳۱/۳۲	۱۰/۳۷	۴۶/۸۵
ضریب لمبدا	اول	دوم	سوم	چهارم
	۰/۸۶۶	۰/۹۲۵	۰/۹۰۹	۰/۸۶۹
روش دونیمه کردن	فرد	زوج	هیستگي دو نیمه	اسپیرمن- براوان
	۰/۸۷۱	۰/۷۶۴	۰/۸۶۶	۰/۹۲۸

جدول شماره ۳: ماتریس ضریب همبستگی پرسشنامه حافظه هیجانی مثبت نوجوانان با متغیرهای پژوهش

مؤلفه	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	
حافظه																			
کنترل مهاری	۰/۶۶																		
وتوجه انتخابی		۲																	
تصمیم‌گیری	۰/۵۶	۰/۷۳																	
برنامه‌ریزی	۰/۵۸	۰/۶۶	۳																
توجه پایدار	۰/۴۷	۰/۶۴	۰/۶۵	۴															
شناخت اجتماعی	۰/۲۰۴	۰/۳۰	۰/۳۵	۰/۳۷	۵														
انعطاف‌پذیری	۰/۶۵	۰/۷۱	۰/۶۷	۰/۵۹	۰/۳۶	۶													
شناختی	۰/۶۵	۰/۷۱	۰/۶۷	۰/۵۹	۰/۳۶	۶	۷												
توانایی شناختی	۰/۷۷	۰/۸۹	۰/۸۵	۰/۸۰	۰/۷۷	۰/۴۵	۰/۸۳	۸											
افسردگی	-۰/۵۷	-۰/۶۶	-۰/۵۲	-۰/۵۲	-۰/۵۰	-۰/۲۷	-۰/۶۷	-۰/۶۲	۹										
اضطراب	-۰/۶۱	-۰/۶۶	-۰/۵۱	-۰/۵۴	-۰/۴۴	-۰/۷۰	-۰/۵۵	-۰/۷۰	-۰/۵۵	۱۰									
استرس	-۰/۵۵	-۰/۶۳	-۰/۵۷	-۰/۶۰	-۰/۵۵	-۰/۲۷	-۰/۷۰	-۰/۴۸	-۰/۴۸	-۰/۷۱	۱۱								
DASS-21	-۰/۶۳	-۰/۷۱	-۰/۵۹	-۰/۶۱	-۰/۵۸	-۰/۲۵	-۰/۷۶	-۰/۴۴	-۰/۴۴	-۰/۸۱	-۰/۸۱	۱۲							
عواطف مثبت	۰/۴۶	۰/۳۹	۰/۳۰	۰/۲۵	۰/۲۷	۰/۲۸	۰/۲۸	۰/۳۸	۰/۳۷	۰/۵۳	۰/۴۵	۰/۴۹	۱۳						
عواطف منفی	-۰/۴۵	-۰/۳۴	-۰/۲۴	-۰/۲۷	-۰/۲۶	-۰/۲۴	-۰/۲۶	-۰/۳۴	-۰/۳۴	-۰/۳۰	-۰/۳۳	-۰/۳۲	-۰/۴۹	۱۴					
بهبودی	۰/۳۶	۰/۴۳	۰/۳۲	۰/۲۸	۰/۳۵	۰/۳۱	۰/۳۶	۰/۴۰	۰/۴۲	۰/۵۳	۰/۵۸	۰/۵۲	۰/۳۴	۰/۵۲	۱۵				
اجتماعی	۰/۴۲	۰/۴۴	۰/۳۰	۰/۳۷	۰/۴۵	۰/۳۵	۰/۴۲	۰/۳۵	۰/۳۳	۰/۲۶	۰/۲۵	۰/۴۹	۰/۵۲	۰/۴۳	۰/۴۳	۱۶			
فاکتور اول	۰/۳۸	۰/۳۰	۰/۴۸	۰/۲۵	۰/۳۴	۰/۴۲	۰/۴۶	۰/۴۴	۰/۳۲	۰/۲۸	۰/۲۸	۰/۳۱	۰/۴۴	۰/۳۶	۰/۶۵	۰/۳۶	۰/۳۸	۰/۳۸	
فاکتور دوم	۰/۳۵	۰/۳۶	۰/۴۲	۰/۲۸	۰/۴۷	۰/۳۴	۰/۴۲	۰/۴۲	۰/۳۱	۰/۲۶	۰/۲۸	۰/۲۴	۰/۴۲	۰/۳۵	۰/۳۵	۰/۸۲	۰/۷۶	۰/۷۶	۱۸
EMWSS	۰/۳۵	۰/۳۶	۰/۴۲	۰/۲۸	۰/۴۷	۰/۳۴	۰/۴۲	۰/۴۲	۰/۳۱	۰/۲۶	۰/۲۸	۰/۲۴	۰/۴۲	۰/۳۵	۰/۳۵	۰/۸۲	۰/۷۶	۰/۷۶	

جدول شماره ۴: آمار مرتبط با هر عامل با توجه به تحلیل عوامل تأییدی

ماده	t	بار عاملی	واریانس خطا	R ²	r	مجذور همبستگی چندگانه	X	SD
عامل اول CR = ۰/۸۸۶								
۱	۴/۲۵۱	۰/۵۴۴	۰/۷۰۴	۰/۲۹۵	۰/۴۶۰	۰/۴۴۰	۲/۴۶	۱/۳۲
۲	۶/۲۵۰	۰/۶۱۴	۰/۶۲۳	۰/۳۷۶	۰/۴۳۸	۰/۵۱۴	۲/۴۶	۱/۳۴
۳	۱۰/۲۰۶	۰/۷۸۷	۰/۳۸۱	۰/۶۱۹	۰/۶۵۷	۰/۶۴۶	۲/۰۱	۱/۰۷
۴	۱۰/۰۲۷	۰/۸۶۹	۰/۲۴۴	۰/۷۵۵	۰/۶۹۴	۰/۷۳۵	۲/۲۸	۱/۰۸
۵	۹/۰۲۷	۰/۷۹۴	۰/۳۶۹	۰/۶۳۰	۰/۵۸۳	۰/۶۳۵	۲/۰۵	۱/۳۴
۶	۷/۶۲۰	۰/۷۴۸	۰/۴۴۰	۰/۵۵۹	۰/۶۳۰	۰/۶۰۵	۲/۱۵	۱/۳۰
۷	۸/۹۵۰	۰/۷۵۵	۰/۵۷۰	۰/۴۳۰	۰/۷۱۰	۰/۶۲۴	۲/۰۷	۱/۱۷
عامل دوم CR = ۰/۹۲۵								
۸	۹/۹۷۸	۰/۶۷۲	۰/۵۴۸	۰/۴۵۱	۰/۶۳۰	۰/۵۰۳	۲/۲۴	۱/۰۷
۹	۱۰/۰۹۴	۰/۶۳۴	۰/۵۹۹	۰/۴۰۱	۰/۵۸۰	۰/۵۱۴	۲/۳۹	۰/۹۶۱
۱۰	۱۰/۰۳۷	۰/۶۵۴	۰/۵۷۳	۰/۴۲۷	۰/۶۳۸	۰/۵۰۹	۲/۳۲	۰/۹۸۸
۱۱	۹/۹۰۲	۰/۶۹۳	۰/۵۲۰	۰/۴۸۰	۰/۶۶۷	۰/۵۶۲	۲/۱۴	۱/۰۸
۱۲	۱۰/۱۲۸	۰/۶۲۱	۰/۶۱۵	۰/۳۸۵	۰/۵۸۲	۰/۴۹۴	۲/۲۹	۱/۰۶
۱۳	۹/۹۶۱	۰/۶۷۷	۰/۵۴۲	۰/۴۵۸	۰/۶۵۲	۰/۵۳۶	۲/۱۴	۱/۰۷
۱۴	۹/۷۹۴	۰/۷۱۸	۰/۴۸۵	۰/۵۱۵	۰/۶۶۸	۰/۵۶۰	۲/۱۶	۱/۰۴
۱۵	۱۰/۱۲۵	۰/۶۲۲	۰/۶۱۴	۰/۳۸۶	۰/۵۵۱	۰/۵۰۵	۲/۱۸	۱
۱۶	۹/۹۸۱	۰/۶۷۱	۰/۵۵۰	۰/۴۵۰	۰/۶۱۹	۰/۵۵۱	۲/۲۹	۰/۹۶۸
۱۷	۹/۹۲۰	۰/۶۸۸	۰/۵۲۷	۰/۴۷۳	۰/۶۲۹	۰/۵۶۰	۲/۲۶	۱/۰۴
۱۸	۹/۴۳۹	۰/۷۷۷	۰/۳۹۷	۰/۶۰۳	۰/۷۰۴	۰/۶۳۰	۲/۲۳	۱/۱۱
۱۹	۹/۷۶۱	۰/۷۲۴	۰/۴۷۶	۰/۵۲۴	۰/۶۶۷	۰/۵۸۲	۲/۳۰	۱/۰۲
۲۰	۹/۸۲۵	۰/۷۱۱	۰/۴۹۵	۰/۵۰۵	۰/۶۸۴	۰/۵۹۱	۲/۱۵	۱/۱۳
۲۱	۹/۷۲۶	۰/۷۳۲	۰/۴۶۵	۰/۵۳۵	۰/۶۹۱	۰/۶۲۴	۲/۱۵	۱/۱۷

جدول شماره ۵: شاخص‌های نیکویی برازش مدل پیشنهادی برای عامل‌های حافظه هیجانی مثبت نوجوانان

شاخص‌های	شاخص‌های برازش	شاخص‌های تطبیقی یا نسبی	شاخص‌های مقتصد											
برازندگی	X ²	P	X ² /F	RMR	GFI	AGFI	NFI	CFI	RFI	IFI	TLI	PCFI	RMSEA	PCLOS
حد مجاز	>۰/۰۵	p-value	کمتر از ۵	پایین	≥۰/۹۰	≥۰/۹۰	≥۰/۹۰	≥۰/۹۰	≥۰/۹۰	≥۰/۹۰	≥۰/۹۰	≥۰/۹۰	≤۰/۰۸	<۰/۰۵
تک عاملی	۴۵۶/۳۵۴	P≤۰/۰۰۱	۲/۴۱۵	۰/۱۷۷	۰/۸۹	۰/۸۹	۰/۹۰	۰/۹۰	۰/۸۹	۰/۸۹	۰/۸۹	۰/۸۶	۰/۰۷	۰/۳۳۸
دو عاملی	۳۱۸/۳۹۷	P≤۰/۰۰۱	۱/۶۹۴	۰/۰۷۸	۰/۹۰	۰/۸۹	۰/۹۲	۰/۹۰	۰/۹۰	۰/۹۰	۰/۹۰	۰/۷۸۴	۰/۰۵	۰/۴۵۷

*درجات آزادی مدل تک عاملی ۱۸۹ و درجات آزادی مدل دو عاملی ۱۸۸ می‌باشد.

می‌شود (۴۹). همچنین با توجه به نتایج جدول میزان پایایی سازه برای هر عامل با توجه به جمع کردن هر بار عاملی با یکدیگر و سپس به توان رساندن مجموع بارهای عاملی و تقسیم آن بر مجموع $1-R^2$ برای هر گویه میزان پایایی سازه به دست آمد که نشان دهنده پایایی سازه مطلوب برای هر یک از دو عامل می‌باشد. شاخص‌های برازندگی ریشه واریانس خطای تقریب^۲، ریشه استاندارد واریانس پس‌مانده^۳،

در مدل‌سازی معادلات ساختاری ۲۱ ماده و ۲ عامل به دست آمد. در جدول ۲ بارعاملی، همبستگی با کل مقیاس، مجذور بار عاملی، میانگین و انحراف استاندارد هر گویه آورده شده است. همانطور که در این جدول مشاهده می‌شود مقدار t محاسبه شده برای هر گویه بالاتر از $\pm 1/96$ و مقدار واریانس خطا کمتر از ۰/۹۰ می‌باشد. لذا t محاسبه شده برای هر گویه بالاتر از ۱/۹۶ می‌باشد که بر اساس دیدگاه

کلاین^۱ هرچه میزان t بالاتر برود سطح واریانس خطا کم

1. Kline
2. Root mean square error of approximation (RMSEA)
3. Standardized root mean square residual (SRMR)

شاخص برازندگی مقایسه‌ای^۱، شاخص برازش نرم شده^۲، شاخص نیکویی برازش^۳ و شاخص نیکویی تعدیل شده^۴ برای سنجش برازندگی مدل استفاده شد. برای شاخص‌های برازندگی، برش‌های متعددی توسط متخصصان مطرح شده است. برای مثال، مقدار مساوی یا کمتر از ۰/۰۵ برای ریشه واریانس خطای تقریب، مقدار مساوی یا بالاتر از ۰/۹۶ برای شاخص برازندگی مقایسه‌ای و برازش نرم شده، مقدار مساوی یا کمتر از ۰/۰۷ برای ریشه استاندارد واریانس پس‌ماند، نشان‌دهنده برازندگی کافی مدل است (۴۸). از طرف دیگر پیشنهاد شده است که اگر شاخص‌های برازندگی مقایسه‌ای نیکویی برازش تعدیل شده بزرگتر از ۰/۹۰ و شاخص‌های ریشه واریانس خطای تقریب و ریشه واریانس پس‌ماند کوچکتر از ۰/۰۵ باشد بر برازش بسیار مطلوب و کوچکتر از ۰/۱ برازش مطلوب دلالت دارد (۴۷، ۴۸). همان‌طور که در جدول ۵ مشاهده می‌شود، شاخص‌های برازندگی در نتیجه آزمون الگوی پیشنهادی آورده شده‌اند. مقدار χ^2 دو معنی‌دار شده است، اما از آنجا که در نمونه‌های بزرگ این شاخص معمولاً معنی‌دار است و نمی‌توان آن را به عنوان ملاکی مطمئن در جهت بررسی برازش الگوی پیشنهادی با داده‌ها در نظر گرفت. همچنین، سایر شاخص‌های برازندگی، مانند نسبت مجذور خی به درجه آزادی (χ^2/df) با مقدار ۲/۴۱۵ برای مدل تک عاملی و ۱/۶۹۴ برای مدل دو عاملی، شاخص برازندگی افزایشی (IFI) با مقدار ۰/۹۰، شاخص برازندگی تطبیقی (CFI) با مقدار ۰/۹۰، شاخص نیکویی برازش (GFI) با مقدار ۰/۹۰،

شاخص توکر- لویس (TLI= ۰/۹۰)، شاخص نیکویی برازندگی تعدیل شده (AGFI=۰/۸۹) و جذر میانگین مجذورات خطای تقریب (RMSEA) با مقدار ۰/۰۵ حاکی از برازش مطلوب الگوی دو عاملی پیشنهادی با داده‌ها است. همان‌طور که در شکل ۲ مشاهده می‌شود ضرایب استاندارد و خطاهای اندازه‌گیری برای هر ماده سؤال نشان داده شده است. سازه‌های مکنون در بیضی‌ها و متغیرهای مشاهده شده در مستطیل‌ها نشان داده شده است. آیت‌های دارای بارهای استاندارد بزرگتر از ۰/۵۰ (در دامنه‌ای از $\lambda = ۰/۵۴$ تا $\lambda = ۰/۸۷$) قرار دارند که نشانگر روایی عاملی خوبی می‌باشد. همچنین آیت‌های دارای $R^2 \geq ۰/۵۰$ می‌باشند. که این امر نشان می‌دهد که هر آیت دارای نمره بالای نقطه برش ۰/۲۵ (در دامنه‌ای از $R^2 = ۰/۲۹۵$ ، $R^2 = ۰/۷۵۵$) بوده است. نتایج تحلیل واریانس چند متغیره برای بررسی روایی افتراقی گروه‌های (با و بدون نمرات بالا در پرسشنامه حافظه هیجانی مثبت) به همراه میانگین و انحراف معیار پرسشنامه در دو گروه در جدول ۶ آمده است. نتایج آزمون تحلیل واریانس چند متغیره نشان داد که دانش‌آموزان با نمرات بالا در حافظه هیجانی نمرات بالاتری در مؤلفه‌های توانایی شناختی، عواطف مثبت و بهزیستی اجتماعی و نمرات پایین‌تری در افسردگی، اضطراب، استرس، عواطف منفی به دست آوردند. همچنین نتایج نشان داد که بین دو

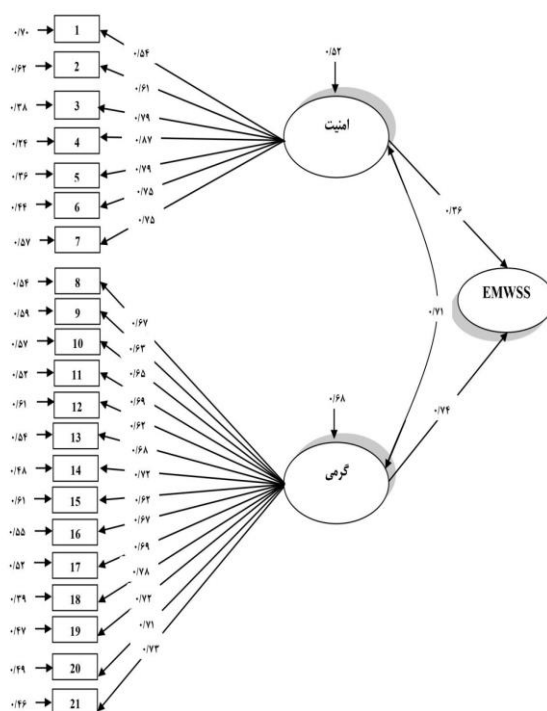
1. Comparative fit index (CFI)
2. Normed fit index (NFI)
3. Goodness of fit index (GFI)
4. Adjusted goodness of fit index (AGFI)

تی مستقل نشان داد که بین دو گروه دانش‌آموزان دختر و پسر ۱۲ تا ۱۸ ساله در مؤلفه‌های حافظه هیجانی تفاوت وجود ندارد ($t=0/062$, $df=224$, $P<0/951$).

گروه در مؤلفه‌های توانایی شناختی، افسردگی، اضطراب، استرس، عواطف مثبت و منفی و بهزیستی اجتماعی تفاوت معنی‌داری وجود دارد ($P\leq 0/001$). همچنین نتایج

جدول شماره ۶: میانگین و انحراف استاندارد و نتایج تحلیل واریانس چندمتغیری (MANOVA) نمرات دانش‌آموزان با نمرات بالا و پایین در حافظه هیجانی

P	F	حافظه هیجانی بالا		حافظه هیجانی بالا		متغیر
		SD	M	SD	M	
$P\leq 0/001$	۲۴/۱۰۹	۳/۵۸	۱۰/۳۶	۵/۴۱	۱۳/۳۷	حافظه
$P\leq 0/001$	۴۷/۶۵۵	۴/۲۰	۱۱/۸۲	۴/۹۰	۱۶/۰۳	کنترل مهارت و توجه انتخابی
$P\leq 0/001$	۲۸/۹۰۲	۳/۶۰	۱۰/۱۶	۴/۷۴	۱۳/۱۸	تصمیم‌گیری
$P\leq 0/001$	۳۲/۷۱۲	۲/۴۶	۵/۵۰	۳/۰۹	۷/۳۱	برنامه‌ریزی
$P\leq 0/001$	۵۹/۹۰۶	۱/۹۴	۵/۸۶	۲/۹۵	۸/۴۵	توجه پایدار
$P\leq 0/001$	۴۷/۸۶۵	۳/۶۲	۶/۹۱	۲/۷۴	۹/۸۷	شناخت اجتماعی
$P\leq 0/001$	۴۹/۱۲۶	۲/۷۱	۷/۶۰	۳/۳۵	۱۰/۴۵	انعطاف‌پذیری شناختی
$P\leq 0/001$	۶۷/۱۴۶	۱۶/۶۳	۵۸/۲۳	۲۰/۵۹	۷۸/۷۰	توانایی شناختی
$P\leq 0/001$	۲۱/۳۲۹	۴/۵۲	۱۴/۴۴	۳/۱۲	۱۲/۰۴۵	افسردگی
$P\leq 0/001$	۳۷/۹۶۱	۴/۵۱	۱۴/۲۹	۳/۳۸	۱۱	اضطراب
$P\leq 0/001$	۵۱/۳۷۴	۴/۱۳	۱۴/۷۸	۳/۳۷	۱۱/۱۷	استرس
$P\leq 0/001$	۴۳/۳۵۵	۱۱/۸۶	۴۳/۵۲	۹/۰۹	۳۴/۲۲	DASS-21
$P\leq 0/001$	۱۷/۰۴۱	۴/۹۰	۲۰/۸۵	۴/۲۶	۲۳/۳۸	عواطف مثبت
$P\leq 0/001$	۲۴/۴۵۶	۵/۲۴	۱۹/۰۶	۷/۱۵	۱۵/۵۹	عواطف منفی
$P\leq 0/001$	۳۹/۳۴۱	۱۱/۱۱	۶۱/۱۵	۵/۳۷	۶۶/۲۲	بهزیستی اجتماعی

شکل شماره ۲: مدل ساده و نهایی شده مقیاس حافظه هیجانی مثبت نوجوانان حافظه اولیه گرمی و امنیت (EMWSS-A)

بحث

هدف این مطالعه انطباق و اعتباریابی نسخه فارسی مقیاس حافظه هیجانی مثبت، حافظه اولیه گرمی و امنیت برای نوجوانان بود (EMWSS-A) این مقیاس در ابتدا برای ارزیابی یادآوری احساس آرامش، امنیت ارتباط و گرمی در دوران کودکی ایجاد شد. ما در پژوهش حاضر در صدد تحلیل ویژگی‌های روان‌سنجی EMWSS-A و تأیید ساختار عاملی آن با استفاده از نمونه‌ای از نوجوانان ایرانی پایه هشتم تا دوازدهم با سن بین ۱۳ تا ۱۸ سال بودیم. نتایج تحلیل عاملی اکتشافی دو عامل مجزا (عامل اول امنیت و عامل دوم گرمی) را نشان داد. این عوامل دقیقاً بر عواملی که توسط سازندگان پرسش‌نامه کانها و همکاران (۲۰۱۴) برای آن طراحی کرده بودند انطباق داشت EMWSS. در نسخه اصلی آن که توسط ریچتر و همکاران (۹)، متیوس و همکاران (۱۷) و کانها و همکاران (۳۸) برای نوجوانان فرهنگ‌های مختلف مورد ارزیابی قرار گرفته بود فقط یک راه حل تک عاملی را نشان داد که ۵۱ درصد کل واریانس پرسشنامه را تبیین می‌کرد. اما در ویژگی‌های روان‌سنجی حافظه هیجانی مثبت امنیت و گرمی در فرهنگ ایرانی به روش تحلیل عوامل اکتشافی (مؤلفه‌های اصلی) دو عامل شناسایی شد که عامل اول امنیت ۳۰/۹۲ درصد از واریانس پرسشنامه، عامل دوم گرمی ۲۵/۱۲ درصد از واریانس و این دو عامل عوامل اصلی پرسشنامه حافظه هیجانی مثبت را تشکیل دادند، که در مجموع ۵۶/۰۴ درصد از واریانس کل پرسشنامه را تبیین می‌کنند. این نتایج با مطالعات ریچتر و همکاران (۹)، متیوس و همکاران (۱۷) و

کانها و همکاران (۳۸) همخوانی دارد. یافته‌های این پژوهش نیز همسانی درونی قابل قبولی را برای نسخه فارسی پرسشنامه حافظه هیجانی مثبت نشان داد. این یافته‌ها با پژوهش‌های ریچتر و همکاران (۹)، متیوس و همکاران (۱۷) و کانها و همکاران (۳۸) همخوانی دارد. آنها ضریب همسانی درونی (آلفای کرونباخ) را برای ۲۱ سؤال پرسشنامه حافظه هیجانی ۰/۹۷ گزارش کردند. در این پژوهش ضریب آلفای کرونباخ برای عامل امنیت ۰/۷۶۲، عامل گرمی ۰/۹۲۵ و کل مقیاس حافظه هیجانی مثبت ۰/۹۰۹ بدست آمد. همچنین یافته‌های مربوط به روایی همگرا نشان داد که پرسشنامه حافظه هیجانی مثبت و مؤلفه‌های (امنیت و گرمی) با مقیاس افسردگی، اضطراب و استرس (DASS-21) و عواطف منفی ارتباط منفی و معنی‌داری وجود دارد ($P \leq 0.01$) و با مؤلفه‌های توانایی شناختی (حافظه، کنترل مهاری و توجه انتخابی، تصمیم‌گیری، برنامه‌ریزی، توجه پایدار، شناخت اجتماعی، انعطاف‌پذیری شناختی) عواطف مثبت و بهزیستی اجتماعی ارتباط مثبت و معنی‌داری وجود دارد ($P \leq 0.01$). به عبارتی هرچه افراد از حافظه هیجانی مثبت بیشتری برخوردار باشند از عواطف منفی، افسردگی، اضطراب و استرس کمتری و توانایی شناختی، عواطف مثبت و بهزیستی اجتماعی بالاتری برخوردارند. این یافته‌ها با نتایج پژوهش‌های نف و مک‌گی (۳۳)، تانکا و همکاران (۳۵)، وتز و همکاران (۳۶)، کانها و همکاران (۲۹)، بلوث و بلانتون (۳۱)، زلر و همکاران (۳۷)، مارشال و همکاران (۳۲) و باری و همکاران (۳۴) همخوانی

دارد. این یافته‌ها بیانگر آن است که افرادی که در تنظیم هیجان مشکل دارند؛ یعنی توانایی پذیرش خاطرات هیجانی خود را کم‌تر دارند، خاطرات هیجانی‌شان وضوح کمتری دارد، توانایی کاهش هیجان‌های منفی از راه رفتارهای مبتنی بر هدف کم‌تری دارند، راهبردهای تنظیم هیجان ناسالم‌تری دارند و رفتارهای تکانشی بیشتری در پاسخ به هیجان‌های منفی دارند در نتیجه خاطرات هیجانی مثبت کمتر و خاطرات هیجانی منفی (افسردگی، خشم، اضطراب سوءاستفاده فیزیکی، هیجانی و غفلت) بیشتری گزارش می‌کنند. از سوی دیگر افرادی که در تنظیم هیجان‌ها و یادآوری خاطرات هیجانی منفی مشکل ندارند یا از راهبردهای کارآمد تنظیم هیجان استفاده می‌کنند، انعطاف‌پذیری روانی بیشتری داشته و خاطرات هیجانی مثبت بیشتری را در موقعیت‌ها گزارش می‌کنند، قادر به تحمل مشکلات و چالش‌های زندگی و ناراحتی هستند که این امر منجر به کاهش مشکلات روانی (افسردگی، اضطراب و استرس) و افزایش بهزیستی روانشناختی، اجتماعی و هیجانی آن‌ها می‌شود. همچنین یافته‌های روایی افتراقی نشان داد که بین دو گروه (با حافظه هیجانی مثبت بالا و پایین) در مؤلفه‌های توانایی شناختی (حافظه، کنترل مهاری و توجه انتخابی، تصمیم‌گیری، برنامه‌ریزی، توجه‌پایدار، شناخت اجتماعی، انعطاف‌پذیری شناختی)، افسردگی، اضطراب و استرس، عواطف مثبت و منفی و بهزیستی اجتماعی تفاوت معنی‌داری وجود دارد ($P \leq 0/001$) به عبارت دیگر نوجوانان با حافظه هیجانی مثبت از افسردگی، اضطراب و استرس و عواطف منفی پایین‌تر و

توانایی شناختی، عواطف مثبت و بهزیستی اجتماعی بالاتری برخوردار بودند این نتایج با مطالعات کانه‌ها و همکاران (۳۸)، مارشال و همکاران (۳۲) و باری و همکاران (۳۴) همخوانی دارد. در تبیین این نتایج می‌توان گفت، نوجوانانی که خاطرات بیشتری در مورد گرمی و امنیت گزارش می‌کنند تمایل دارند تا سطوح پایین‌تری از علائم افسردگی، اضطراب، استرس و عواطف منفی را به نسبت شرکت‌کنندگانی که خاطرات هیجانی مثبت کمتری را گزارش می‌کنند داشته باشند. این یافته‌ها همسو با شواهد تجربی است که نشان می‌دهند که یادآوری احساسات آرامش، اطمینان، گرمی، امنیت، توجه و مراقبت در هنگام کودکی به طور منفی با آسیب‌شناختی روانی در بزرگسالی مرتبط است (۹، ۱۷، ۱۸) علاوه بر این حجم فزاینده‌ای از پژوهش‌ها نشان داده‌اند که تجربیات گرمی، عشق و محبت در دوران کودکی تأثیر مثبتی بر بلوغ عاطفی، بهزیستی و سلامت‌روان داشته و ایجاد توانایی پذیرش خود و خود اطمینان‌بخشی را تسهیل می‌کند (۸، ۵، ۱۱) در نهایت نتایج تحلیل عاملی تأییدی نشان داد که اکثر شاخص‌های نیکویی برازش و مسیرهای استاندارد معنادار بودند و دو بعد پرسشنامه حافظه هیجانی مثبت با ۲۱ گویه مورد تأیید قرار گرفت که در فرم نهایی همین ۲۱ گویه لحاظ شد. این مقاله بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی پرسشنامه حافظه هیجانی مثبت نوجوانان را در فرهنگ ایرانی توضیح داد. پرسشنامه حافظه هیجانی مثبت نوجوانان با یک گروه آیت‌های جامع (استفاده از جنبه‌های مختلف خاطرات هیجانی مثبت) تنظیم شد. و از طریق مراحل چندگانه بازبینی و با روش‌های تحلیل

عامل اکتشافی توسعه یافت. این مقیاس یک ساختار دو عاملی با همبستگی درونی مناسب را نشان داد و برای روایی همگرا آن با پرسش‌نامه‌های مقیاس‌های توانایی شناختی، افسردگی، اضطراب، استرس (DASS-21)، عواطف مثبت و منفی و بهزیستی اجتماعی محاسبه شد که دارای روایی همگرای مناسبی بود. از سوی دیگر برای تضمین قطعیت نتایج با مقایسه آن در دو جمعیت دانش‌آموزان با حافظه هیجانی مثبت بالا و پایین، روایی افتراقی قابل قبولی داشت. بنابراین به نظر می‌رسد با توجه به سهولت اجرا، سهولت نمره‌گذاری، سهولت تعبیر و تفسیر، قابلیت اجرا به صورت فردی و گروهی، عملی بودن و روایی و پایایی مناسب، پرسشنامه حافظه هیجانی مثبت ابزار مناسبی برای اندازه‌گیری حافظه هیجانی مثبت در نمونه‌های بالینی و غیربالینی در جمعیت‌های نوجوانان، جوانان و بزرگسالان باشد و محققان می‌توانند از آن به عنوان ابزاری معتبر در پژوهش‌های روان‌شناختی و سلامت استفاده کنند. پژوهش حاضر محدودیت‌های دارد که باید در پژوهش‌های بعدی مورد توجه قرار گیرد. اولاً فقدان نسبی تنوع در برخی نمونه‌ها (مثلاً نمونه دانش‌آموزی در دامنه سنی ۱۳ تا ۱۸ سال) ممکن است تعمیم‌پذیری نتایج را تعدیل کند، دوماً در این پژوهش ما ضریب آزمون بازآزمون را محاسبه نکردیم به همین منظور توصیه می‌شود در پژوهش‌های آینده روایی آزمون بازآزمون محاسبه شود، سوماً تمام داده‌ها به روش‌شناسی خودگزارش‌دهی جمع‌آوری شده است بنابراین مستعد محدودیت‌های استفاده از یک روش ساده جمع‌آوری داده‌هاست. بنابراین در پژوهش‌های بعدی مهم است که علاوه

بر استفاده از پرسشنامه حافظه هیجانی مثبت از سایر روش‌های جمع‌آوری اطلاعات برای قطعیت بیشتر استفاده شود. همچنین به پژوهشگران پیشنهاد می‌شود که در آینده مطالعاتی را طرح‌ریزی کنند که ضمن تشخیص نمرات برش دقیق این ابزار به یک تشخیص باثبات برسند. اگر چه نتایج پژوهش ما ساختار عاملی دو بعدی EMWSS را در نمونه نوجوانان ایرانی تأیید کرد که این امر نشان‌دهنده مناسب بودن مدل پیشنهادی برای ارزیابی حافظه هیجانی مثبت است، پژوهش‌های بعدی باید درصدد اطمینان از کوتاه بودن و معقول و منطقی بودن مدل بوده و عدم تغییرات و پراکندگی در دیگر نمونه‌ها را بررسی و آزمون نمایند. به دلیل اینکه یک نمونه دانش‌آموزی شهر کرمانشاه از جامعه مورد استفاده قرار گرفت، پژوهش‌های بعدی باید ساختار مقیاس را با استفاده از نمونه معرف از دیگر مناطق جغرافیایی و نیز با استفاده از نمونه جمعیت بالینی تکرار نمایند. اگر چه داده‌های توسط محدودیت‌های مرتبط با کاربرد پرسشنامه‌های خود گزارشی، به خصوص گزارش‌های گذشته‌نگر محدود شد، برخی پژوهش‌ها نشان داده‌اند که خاطرات مرتبط با سبک‌های فرزندپروری اولیه به طور کلی دقیق و درست بوده و حالات خلقی و عاطفی مرتبط با آنها (افسردگی، اضطراب، استرس و پرخاشگری، سوءاستفاده) به طور منطقی و معقولی در گذر زمان ثابت باقی می‌مانند (۵۰، ۵۱). به هر حال در آینده پژوهش‌ها باید در صدد تکرار یافته‌های حاضر با استفاده از دیگر ابزارها مانند مصاحبه‌های رودررو یا ابزارهای مشاهده‌ای باشند. با این وجود این پژوهش در توسعه ابزارهای موجود

تقدیر و تشکر

بدین وسیله از دانش‌آموزان شهر کرمانشاه که در این پژوهش شرکت کردند، تشکر و قدردانی می‌گردد.

برای گروه سنی نوجوانان و جوانان ۱۳ تا ۱۸ سال، نقش داشته، بخصوص ابزارهایی که احساسات فرد در مورد امنیت و گرمی را در ارتباط با رفتار دیگران می‌سنجد، به جای اینکه فقط رفتارهای دیگران را یادآوری کند (برای مثال سبک‌ها/ کاربست های والدینی). علاوه بر این یافته‌های ما تأیید می‌کند که EMWSS در نسخه ایرانی برای نوجوانان یک ابزار ارزیابی قوی و مفید برای کاربست بالینی و پژوهش در مورد نوجوانان است. و از این ابزار به عنوان مقیاسی برای تشخیص حساسیت اثر مداخلات درمانی می‌تواند سود برد. همچنین پیشنهاد می‌شود رابطه حافظه هیجانی مثبت با متغیرهای مختلف نظیر احساس تنهایی، سوءمصرف مواد، کودک‌آزاری، اختلال استرس پس از سانحه (PTSD)، قلدری، رفتارهای تکانشی، سبک‌های دلبستگی، فرزندپروری و هویت صفات شخصیت اجتنابی، اختلال اضطراب اجتماعی، افسردگی، نگرانی مورد بررسی قرار گیرد تا از این طریق دانش منسجمی در خصوص حافظه هیجانی در مراکز درمانی و روابط این سازه با سایر سازه‌ها که قابلیت بیشتری در برنامه‌ریزی‌های مربوطه دارد، حاصل شود.

نتیجه گیری

نسخه فارسی پرسشنامه حافظه هیجانی مثبت در دانش‌آموزان، از خصوصیات روان‌سنجی قابل قبولی برخوردار است و می‌توان از آن به عنوان ابزاری معتبر در پژوهش‌های روان‌شناختی استفاده کرد.

References

1. Gilbert P, Perris C. Early experiences and subsequent psychosocial adaptation: An introduction. *Clinical Psychology and Psychotherapy* 2000; 7: 243-245. doi:10.1002/10990879(200010)7:4<243:AID-CPP254>3.0.CO;2-H.
2. Baldwin MW, Dandeneau SD. Understanding and modifying the relational schemas underlying insecurity. In MW Baldwin (Ed.), *Interpersonal cognition* 2005; pp. 33-61. New York: Guilford.
3. Lieberman M, Doyle AB, Markiewicz D. Developmental patterns in security of attachment to mother and father in late childhood and early adolescence: Associations with peer relations. *Child Development* 1999; 70 (1): 202-213. doi:10.1111/1467-8624.00015.
4. Steinberg L, Morris AS. Adolescent development. *Annual Review of Psychology*, 2001; 52: 83-110.
5. Gilbert P, Baldwin MW, Irons C, Baccus JR, Palmer M. Self-criticism and self-warmth: An imagery study exploring their relation to depression. *Journal of Cognitive Psychotherapy: An International Quarterly* 2006; 20: 183-200. doi: 10.1891/jcop.20.2.183.
6. Irons C, Gilbert P, Baldwin MW, Baccus JR, Palmer M. Parental recall, attachment relating and self-attacking/self-reassurance: Their relationship with depression. *British Journal of Clinical Psychology* 2006; 45: 297-308. doi: 10.1348/014466505X68230.
7. Gilbert P, Irons C. Shame, self-criticism and self-compassion in adolescence. In NB Allen LB Sheeber (Eds.), *Adolescent Emotional Development and the Emergence of Depressive Disorders* 2008; pp: 195-214. Cambridge University Press.
8. Schore AN. Early shame experiences and infant brain development. In P Gilbert B Andrews (Eds.), *Shame: Interpersonal Behavior, Psychopathology and Culture* 1998; pp: 57-77. New York: Oxford University Press.
9. Richter A, Gilbert P, McEwan K. Development of an early memories of warmth and safeness scale and its relationship to psychopathology. *Psychology and Psychotherapy: Theory, Research and Practice* 2009; 82: 171-184. doi: 10.1348/147608308X395213.
10. Cacioppo JT, Berston GG, Sheridan JF, McClintock MK. Multilevel integrative analysis of human behaviour: Social neuroscience and the complementing nature of social and biological approaches. *Psychological Bulletin* 2000; 126: 829-884. doi:10.1037//0033-2909.126.6.829.
11. Bowlby J. *Attachment. Attachment and loss* 1969; Vol. 1. London: Hogarth Press.

12. Castro J, Toro J, Van Der Ende J, Arrindell WA. Exploring the feasibility of assessing perceived parental rearing styles in Spanish children with the EMBU. *The International Journal of Social Psychiatry* 1993; 39: 47-57.
13. Armsden G, Greenberg MT. The inventory of parent peer attachment: Individual differences and their relation to psychological well-being in adolescence. *Journal of Youth and Adolescence* 1987; 16: 427- 454. doi:10.1007/BF02202939.
14. Parker G. Parental overprotection: A risk factor in psychosocial development 1983; New York: Grune and Stratton.
15. Perris C. Linking the experience of dysfunctional parental rearing with manifest psychopathology: A theoretical framework. In C Perris, WA Arrindeu, & M Eisemann (Eds), *Parenting and psychopathology* 1994; pp: 3-32. Chichester: John Wiley & Sons.
16. Gilbert P, Cheung MSP, Grandfield T, Campey F, Irons C. Recall of threat and submissiveness in childhood: Development of a new scale and its relationship with depression, social comparison and shame. *Clinical Psychology and Psychotherapy* 2003; 10: 108-115. doi: 10.1002/cpp.359.
17. Matos M, Pinto-Gouveia J, Duarte C. Internalizing early memories of shame and lack of safeness and warmth: The mediating role of shame on depression. *Behaviour and Cognitive Psychotherapy* 2013; 41: 479-493. doi: 10.1017/S1352465812001099.
18. Matos M, Pinto-Gouveia J, Duarte C. Constructing a Self Protected against Shame: The Importance of Warmth and Safeness Memories and Feelings on the Association between Shame Memories and Depression *International Journal of Psychology and Psychological Therapy* 2015; 15 (3): 317-335.
19. Gilbert P, Procter S. Compassionate mind training for people with high shame and self-criticism: Overview and pilot study of a group therapy approach. *Clinical Psychology and Psychotherapy* 2006; 13: 353-379. doi: 10.1002/cpp.507.
20. Wolfe DA, Mash EJ. *Behavioral and Emotional Disorders in Adolescents: Nature, Assessment, and Treatment* 2006; New York: The Guilford Press.
21. Steinberg L. Cognitive and affective development in adolescence. *Trends in Cognitive Sciences* 2005; 9: 69-74. doi:10.1016/j.tics.2004.12.005.
22. Collins WA, Steinberg L. Adolescent development in interpersonal context. In W Damon & R Lerner (Eds.) & N Eisenberg (Vol. Ed.), *Social, emotional, and personality development. Handbook of child psychology* 2006; pp: 1003-1067. New York: Wiley.
23. Cunha M, Matos M, Faria D, Zagalo S. Shame memories and psychopathology in adolescence: The mediator effect of shame.

- International Journal of Psychology and Psychological Therapy 2012; 12: 203-218.
24. Mikulincer M, Shaver P. Mental representations and attachment security. In MW Baldwin (Ed.), *Interpersonal cognition* 2005; pp: 233-266. New York: Guildford Press.
25. Matos M, Pinto-Gouveia J. Shame as a traumatic memory. *Clinical Psychology and Psychotherapy* 2010; 17: 299-312. doi: 10.1002/cpp.659.
26. Pinto-Gouveia J, Matos M. Can shame memories become a key to identity? The centrality of shame memories predicts psychopathology. *Applied Cognitive Psychology* 2011; 25: 281-290. doi: 10.1002/acp1689.
27. Roughan L, Hadwin JA. The impact of working memory training in young people with social, emotional and behavioral difficulties. *Learn Individ Differ* 2011; 21(6): 759-64.
28. Gross J J. Emotion regulation: Taking stock and moving forward. *Emotion* 1 2013; 3(3): 359-365.
29. Cunha M, Martinho MI, Xavier AM, Santo H. Early memories of positive emotions and its relationships to attachment styles, self-compassion and psychopathology in adolescence. *European Psychiatry* 2013; 28 (1): 1-11. [https://doi.org/10.1016/S0924-9338\(13\)76444-7](https://doi.org/10.1016/S0924-9338(13)76444-7).
30. Cunha M, Xavier AM, Castilho P. Understanding self-compassion in adolescents: Validation study of the Self-Compassion Scale. *Personality and Individual Differences* 2016; 93: 56-62. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2015.09.023>.
31. Bluth K, Blanton PW. The influence of self-compassion on emotional well-being among early and older adolescent males and females. *The Journal of Positive Psychology* 2014; 10(3): 219-230. <http://dx.doi.org/10.1080/17439760.2014.936967>.
32. Marshall SL, Parker PD, Ciarrochi J, Sahdra B, Jackson CJ, Heaven PCL. Self-compassion protects against the negative effects of low self-esteem: A longitudinal study in a large adolescent sample. *Personality and Individual Differences*, 2015; 74, 116-121. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2014.09.03>.
33. Neff K D, McGehee P. Self-compassion and Psychological Resilience among Adolescents and Young Adults. *Journal Self and Identity* 2010; 9 (3): 225-240.
34. Barry CT, Loflin DC, Doucette H. Adolescent self-compassion: Associations with narcissism, self-esteem, aggression, and internalizing symptoms in at-risk males. *Personality and Individual Differences* 2015; 77: 118-123. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2014.12.036>.

35. Tanaka M, Wekerle C, Schmuck ML, Paglia-Boak A. The linkages among childhood maltreatment, adolescent mental health, and self-compassion in child welfare adolescents. *Child Abuse & Neglect* 2011; 35: 887–898. doi:10.1016/j.chiabu.2011.07.003.
36. Vettese LC, Dyer CE, Li WL, Wekerle C. Does Self-Compassion Mitigate the Association Between Childhood Maltreatment and Later Emotion Regulation Difficulties? A Preliminary Investigation. *International Journal of Mental Health and Addiction* 2011; 9: 480-491. DOI 10.1007/s11469-011-9340-7.
37. Zeller M, Yuval K, Nitzan-Assayag Y, Bernstein A. Self-Compassion in Recovery Following Potentially Traumatic Stress: Longitudinal Study of At-Risk Youth. *Journal of Abnormal Child Psychology* 2015; 43 (4): 645-653. DOI 10.1007/s10802-014-9937-y.
38. Cunha M, Martinho MI, Xavier AM, Matos M. Measuring Positive Emotional Memories in Adolescents: Psychometric Properties and Confirmatory Factor Analysis of the Early Memories of Warmth and Safeness Scale. *International Journal of Psychology and Psychological Therapy* 2014; 14 (2): 245-259.
39. Bryant BF, Yarnold PR. Principal-components analysis and exploratory and confirmatory factor analysis. In L. G. Grime P. R. Yarnold (Eds.), *Reading and understanding multivariate statistics*. pp: 99-136. Washington DC: American psychiatric Association. 1995.
40. Watson D, Clarke LA, Tellegen A. Development and validation of brief measures of positive and negative affect: The PANAS Scales. *Journal of Personality and Social Psychology* 1988; 54 (6): 1063-1070.
41. Besharat, MA. The study of the psychometric properties of Persian version of positive and negative affect schedule. Research report. Tehran University.
42. Nejadi V. Cognitive Abilities Questionnaire: Development and Evaluation of Psychometric Properties. *Advances in Cognitive Science* 2013; 15 (2): 11-19.
43. Keyes CLM, Magyar-Moe JL. The measurement and utility of adult subjective well-being. p. 411-425 in *positive psychological assessment Handbook of models and measures*, edited by S. J. Lopez and R Snyder. Washington, DC: American Psychological Association 2003.
44. Golestanibakht T. Model of subjective well and joy in the population of Tehran [dissertation]. Tehran: Alzahra University; 2007. [In Persian]
45. Antony MM, Bieling PJ, Cox BJ, Enns MW. and Swinson, RP. Psychometric Properties of the 42-item and 21-item Version of the Depression Anxiety Stress Scales in

- Clinical Groups and a Community Sample. Psychological Assessment 1998; 2: 176-181.
46. Samani S, Jokar B. the study of the reliability and validity of short form of the scale of depression, anxiety and stress. Journal of Shiraz' Social and Human Sciences 2007; 26 (3): 66-77.
47. Maroco J. Análise de equações estruturais: Fundamentos teóricos, software & aplicações. [Analysis of structural equation: Theoretical foundations, software & applications] Lisboa, Portugal: Report Number, Lda 2010.
48. Iacobucci D. Structural equations modeling: Fit Indices, sample size, and advanced topics. Journal of Consumer Psychology 2010; 20: 90-98. doi:10.1016/j.jcps.2009.09.003.
49. Kline RB. Principles and practice of structural equation modelling (2nd Ed.). New York: The Guildford Press. 2005.
50. Brewin CR, Andrews B, Gotlib IH. Psychopathology and early experiences: A reappraisal of retrospective reports. Psychological Bulletin 1993; 113: 82-98. doi:10.1037/0033-2909.113.1.82.
51. Spear L P. The adolescent brain and age-related behavioural manifestations. Neuroscience and Biobehavioral Reviews 2000; 24: 417-463. doi:10.1016/S0149-7634(00) 00014-2

Positive Emotional Memory Measurement in Adolescents: Psychometric Properties and Confirmatory Factor Analysis of the Early Memories of Warmth and Safeness Scale in Kermanshah Students' Population in the 2011-2014 academic year

Kamran Yazdanbakhsh¹, Mohammad Javad Bagiyan Koulemarz², Kolsoum Kariminejad³, Mohanna Khorshidi⁴, Farzane Rashidi⁵

1. Assistant Professor of the psychology department, Razi University of Kermanshah, Kermanshah, Iran

2. PhD student of general psychology, Razi University of Kermanshah, Kermanshah, Iran

3. Responsible author: PhD student of family counseling, Shahid Chamran University of Ahwaz, Ahwaz, Iran

4. Student of general psychology, Razi University of Kermanshah, Kermanshah, Iran

5. M.A of of family counseling, Shahid Chamran University of Ahwaz, Ahwaz, Iran

Abstract

Background and Aim: Voluntary and non-voluntary retrieve of unpleasant memories stored in emotional memory have a high correlation with psychopathological. The aim of the current study was to determine the factor structure and psychometric properties of Positive Emotional Memory Scales in Adolescents.

Materials and Methods: The study carried out in format of the correlational study design. The statistical population of this study consisted of all students aged 13 to 18 years old in academic year of 2016-2017 were studying in Kermanshah City. The study sample of exploratory factor analysis were 320 students of Kermanshah city that were selected by multistage cluster sampling. The research sample in the confirmatory factor analysis was 230 students that were selected through multi-stage cluster sampling and filled out the instruments of Early Memories of Warmth and Safeness Scale (EMWSS), the positive and negative affect schedule, Depression, Anxiety and Stress Scales (DASS-21) and the cognitive ability and social wellbeing scale (for divergent validity). For data analysis, exploratory and confirmatory factor analysis, Cronbach's alpha coefficient and Pearson correlation by applying SPSS-22 and AMOS-21 were used.

Results: There was an inverse and significant relationship between positive emotional memory and negative emotions, depression, anxiety and stress ($P < 0.001$). Also, there was a positive and significant relationship between positive emotional memory with positive emotions, cognitive abilities and social well-being ($P \leq 0.001$). The Cronbach's alpha coefficient for the whole scale was 909.0, for the safety factor 762.0 and for the Gram factor of 925.0.

Conclusion: The Persian version of the positive emotional memory questionnaire in students has acceptable psychometric properties and can be used as a valid tool in psychological researches.

Keywords: Positive emotional memory questionnaire, security, warmth, factor structure, psychometric properties, adolescents.